Бани одам аъзои якдигаранд!

Овози тоҷик

آواز تاجيك

Рӯзнома аз соли 1924 мебарояд

Номҳои пешинаи рӯзнома: «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ӯзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1964-1991).

РӮЗНОМАИ ОЛИЙ МАҶЛИС ВА ДЕВОНИ ВАЗИРОНИ ҶУМҲУРИЯТИ ӮЗБЕКИСТОН

27 феврали соли 2002. Чоршанбе № 15 (12758)
Дар фурӯш нархи озод. Рӯзнома соати 18.20 имзо гардид.

Пазирой дар қароргоҳи Оқсарой

Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримов 25 феврал дар қароргоҳи Оқсарой президент ва директори иҷрогари ширкати «Кейс Нью Холланд» Паоло Монферино, ҳамчунин раиси шӯрои директорони ширкати мазкур Ҷан Пер Рассоро пазируфт.

«Кейс Нью Холланд» соли 1999 дар натиҷаи муттаҳид гардидани «Кейс корпорейшн» ва ширкати «Нью Холланд» созмон ёфтааст, ки ба гурӯҳи «Фиат» мансуб буданд. Ҳоли ҳозир он яке аз ширкатҳои номдор дар ҷаҳон оиди истеҳсоли техникаи кишоварзӣ ба ҳисоб меравад. Ҷоиз аст кайд намоем, ки ширкат равобитро бо Ӯзбекистон пайваста мустаҳкам мекунад. Алҳол дар мамлакати мо шумораи комбайнҳои тамғаи «Кейс» оид ба ҷамъоварии ғаллаву шолӣ, тракторҳои заминрон ва мошинҳои пахтачин аз 4,5 ҳазор воҳид афзудааст.

Дар доираи ҳамкорӣ барномаи созмон додани истеҳсолот оиди маҳаллӣ гардондани қисму узвҳои комплектшавандаи мошинҳои пахтачин ва тракторҳои универсалии заминрони ширкати «Кейс» таҳия гардидааст. Ҳамчунин ба мақсади расондани хизмат ва таъмин будани бо воситаҳои техникӣ, расондани қисмҳои эҳтиётӣ корхонаи муштараки «УзКейссервис» созмон дода шудааст. Алҳол дар ҳамаи вилоятҳои мамлакатамон марказҳои хизматрасонӣ ташкил ёфтаанд.

Бо ширкат ҳамкории босамар ба роҳ монда шудааст. Маълум аст, ки технологияи замонавӣ барои рушди мамлакатамон то чӣ андоза зарур мебошад. Ва аз ин бармеояд, ки вусъат додани миқёси ҳамкорӣ бо «Кейс Нью Холланд» аҳамияти муҳимро касб мекунад.

Дар рафти сӯҳбат дар қароргоҳи Оқсарой оиди масъалаҳои вазъи қонунӣ ва пешомадҳои муносибатҳои шарикӣ мубодилаи афкор ба амал омад.

(ӮзА).

Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Дар бораи Сафири Фавқулодда ва Мухтори Ҷумҳурияти Ӯзбекистон дар Ҷумҳурияти Туркия таъин намудани Р. Ё. Исоев

ИСОЕВ Рустам Ёқубович Сафири Фавқулодда ва Мухтори Ҷумҳурияти Ӯзбекистон дар Ҷумҳурияти Туркия таъин карда шавад.

Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон И. КАРИМОВ.

шаҳри Тошканд,
25 феврали соли 2002.

Ҳосил фаровон — даромад калон

Хоҷагии фермерии «Торнаут» дар ноҳияи Рометани вилояти Бухоро фаъолият пеш бурда, хоҷагии серсоҳа мебошад. 8 гектар гармхонаи он фоидаи калон мебахшад. Алҳол ба фасли зимистон нигоҳ накарда, дар ин ҷо помидору бодиринг ба истеъмолгарон муттассил фиристода мешавад.

Аз он ҷумла то ҳол 40 тонна помидор на танҳо ба аҳли Рометан, балки истеъмолгарони шаҳрҳои Бухоро, Навоӣ, Қаршӣ фиристода шуд. Ба ҷамъоварии ҳосили бодиринг ҳам шурӯъ карданд. Тухми бодиринги аз Ҳӯланд оварда ба шароити Рометан мос гардонда шуд ва ҳосили фаровон медиҳад. Аҳли меҳнати гармхона ба дастархони наврӯзӣ 35 тонна бодирингро бароварданианд.

Дар гармхонаи хоҷагии фермерии «Торнаут» 166 нафар меҳнат мекунад. Онҳо корҳои шинондани кӯчати помидору парвариши бодиринг, дар вақташ ҷамъ овардани ҳосилро аълодараҷа ба ҷо меоваранд.

Кор дар гармхона хуб ташкил гардидаасту даромад пайваста зиёд мегардад. Мувофиқи даромад хароҷот амалӣ гардонда мешавад. Аз ҳамин сабаб коркунони гармхона нисбати аҳли меҳнати хоҷагиҳои ҳамсоя 3-4 баробар зиёд музд мегиранд. Дар ин ҷо дар рӯзҳои ид додани мукофотпулии зиёд, ҳангоми гузарондани тӯю дигар маъракаҳо расондани кӯмаки моддӣ ба ҳукми анъана даромадааст.

Дар сурат: Коргузор (дар мобайн) **Холмурод ҶУМЪАЕВ** бо як гурӯҳ коркунон.

Матн ва сурати Собир ЗУФАРОВ. (ӮзА).

Ба манфиати одамон ғамхорӣ карда, ҳаёт ба сар бурдан — вазифаи ҳар як роҳбар

Иҷлосияи Кенгаши вилояти Сурхондарё

Дар Тирмиз 21 феврал иҷлосияи ғайринавбатии Кенгаши вакилони халқи вилояти Сурхондарё ба амал омад.

Дар он Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримов суханронӣ кард.

Вилояти Сурхондарё дар мамлакатамон соҳиби нерӯи бузург аст, гуфт сарвари давлатамон. Вай бо замини серҳосил, шароити мусоиди иқлим фарқ мекунад, ки имконияти дар давоми сол бардоштани се ҳосилро фароҳам овардааст, аз ҳама асосиаш, дар ин ҷо одамони меҳнаткарин ҳаёт ба сар мебаранд. Соли гузашта дар вилоят ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти умумӣ ба 8 фоиз вусъат ёфт. 320 ҳазор тонна ғалладона тайёр гардида, бо ҳамин фармоиши давлатӣ дар ин соҳа барзиёд иҷро гардид, дар дигар соҳаҳо низ комёбиҳои муайян ба даст омадаанд.

Вале дар вилоят дар бобати иҷрои корҳо оид ба оқилона истифода бурдани замин, ба вуҷуд овардани синфи амволдорон ба қафомонӣ роҳ гузошта шудааст. Бисёр ширкатҳо ба хотири расмиятчигӣ созмон дода шудаанд. Бисёр муаммоҳо дар ҳаракати фермерӣ ҷой доранд. Махсусан вазъият дар соҳаи сохтмон ташвишовар аст. Муносибати бефарқона нисбати созмон додани корхонаҳои муштарак, хурду миёна боиси ташвишу изтироб гардидааст.

Дар иҷлосия диққату эътибори асосӣ ба масъалаи роҳбаре нигаронда шуд, ки дорои қобилияти ташкилотчигӣ мебошаду дар бораи одамон ғамхорӣ мекунад ва онҳоро аз паси худ бурда метавонад. Ҳар як роҳбар новобаста аз вазифаи ишғолкардааш дар навбати аввал бояд ватанпарвари кишвари худ, халқи худ бошад. Вай бояд аз он фахру ғурур кунад, ки ба ин кишвар, ба ин халқ хизмат мекунад, бо халқ, бо оқсақолони вай маслиҳат карда, корро пеш мебарад. Бо хушу хурсандӣ ва ташвиши одамон ҳаёт ба сар бурдан сифати асосии роҳбарро ташкил медиҳад.

Дар иҷлосия масъалаи ташкилӣ баррасӣ гардид. Бахтиёр Олимҷонов аз вазифаи ҳокими вилоят ба муносибати ба дигар кор гузаштанаш озод карда шуд.

Мувофиқи тавсияи Президент Ислом Каримов Тошмирзо Қодиров ҳокими вилоят тасдиқ гардид, ки пештар дар вазифаи ҳокими ноҳияи Сариосиё кор мекард.

Дар иҷлосия паёмнигор Абдурасул Ҷумъақулов, сарвари хоҷагии фермерии «Лочин»-и ноҳияи Деҳнав Аҳмад Нарзуллоев, ҳокими ноҳияи Деҳнав Абдулҳаким Эшмуродов, ҳокими ноҳияи Қизириқ Мамаюсуф Холбоев ва дигарон суханронӣ карда, зикр намуданд, ки иҷрои вазифаҳои пешгузоштаи Президент қарзи роҳбарони тамоми зинаҳо мебошад.

Худи ҳамон рӯз сарвари мамлакатамон ба назди сарҳадбонон рафт, ки сарҳадҳои ҷанубии давлатамонро ҳимоя мекунанд ва бо шароити ҳаёту хизмати онҳо ошно гардид.

(ӮзА).

Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Дар бораи ҳокими вилояти Сурхондарё таъин намудани Т.Ӯ.Қодиров

Мувофиқи банди 12 моддаи 93 ва моддаи 102 Конститутсияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон:

ҚОДИРОВ Тошмирзо Ӯроқович ҳокими вилояти Сурхондарё таъин карда шавад.

Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон И. КАРИМОВ.

шаҳри Тошканд,
21 феврали соли 2002.

Фармони Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Дар бораи аз вазифаи ҳокими вилояти Сурхондарё озод кардани Б.М.Олимҷонов

ОЛИМҶОНОВ Бахтиёр Мамаҷонович аз вазифаи ҳокими вилояти Сурхондарё ба муносибати ба дигар кор гузаштанаш озод карда шавад.

Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон И.КАРИМОВ.

шаҳри Тошканд,
21 феврали соли 2002.

Суханронии Президент Ислом Каримов дар иҷлосияи ғайринавбатии Кенгаши вакилони халқи вилояти Сурхондарё

Ассалому алайкум, мӯҳтарам вакилони халқ! Сурхондарёиёни азиз!

Бо шумоён, вакилони халқ ва фаъолони вилоят дар сарзамини муқаддаси Сурхондарё, ки дар таърих ва фарҳанги Ватанамон ҷои муҳимро ишғол менамояд, вохӯрдан ба ман қаноатмандии бузург мебахшад ва ба ҳамин муносибат ҳурмату эҳтироми бузурги худро ба шумоён ва дар шахсияти шумоён — ба тамоми меҳнаткашони вилояти Сурхондарё баён карданӣ ҳастам.

Ҳамватанони азиз!

Мо бо шумоён дар ин сарзамин, дар ин шаҳри қадимаи Тирмиз бисёр вохӯрдаем. Ба пиндорам, ҳар як инсоне, ки дар ин сарзамини назаркардаи Оллоҳ меҳмон мегардад, ба саҳроҳо, даштҳои нопайдоканори воҳаи Сурхон назар афканда, дар қалби худ ҳисси некхоҳӣ, самимият ва меҳрро пай мебарад.

Ман ба ин вилоят, вақте ки дар вазифаҳои мухталиф дар Вазорати молия, Госплан кор кардам, ҳангоми фаъолият пеш бурдан дар вилояти Қашқадарё бисёр омадаам, меҳмоннавозӣ ва саховатқалбии одамонеро ҳис кардаам, ки дар ин сарзамин ҳаёт ба сар мебаранд.

Он рӯзҳоро, вақте ки ба зиммаи мамлакати мо озмоишҳо, душвориҳои мухталиф омаданд, махсусан, вақте ки дар сарҳадҳои ҷанубии Ватанамон вазъи мураккаб ба амал омад, ҳеҷ гоҳ фаромӯш намекунам ва ҳамон вақт дар Сурхондарё шуда, бо шумоён вохӯрдам, мо якҷоя тадбирҳоро оиди ҳифзи таъмини амнияти кишварамон андешидем.

Агар бигӯям, ки ман ба ин вилоят аз соҳилҳои Амударё то кӯҳҳои Бойсун, аз Тирмиз то Деҳнав, аз қаторкӯҳҳои Ҳисор то пастхамиҳои Боботоғ қадам партофтаам, ягон муболиға намегардид.

Бо одамони кишвари мазкур, ки дар ҳамин ҷо тавлид ёфта, ба камол расидаанд, бисёр озмоишҳоро дар ҳаёти хеш аз сар гузарондаанд, ба одамони бовиқору ононе, ки сарзамини худро аз ҳад зиёд дӯст медоранд, ошно гардидаам ва бо онҳо бисёр сӯҳбатҳо оростаам. Ҳини сӯҳбатҳо бо ин одамон бисёр сабақҳои ҳаётиро гирифтам, аз онҳо хулосаи даркорӣ бардоштам.

Боз як чизро аз таҳти дил ва кушоду равшан баён карданӣ ҳастам: ҳар боре, ки ман бо шумоён ва ҳамватанони боқимонда вомехӯрам, мехоҳам ба ҳар кадоми шумоён аз таҳти дил, самимона сӯҳбат ороям. Мутаассифона, бисёр вазифаҳое, ки ба зиммаи ман гузошта шудаанд, нарасидани вақт на ҳамеша барои амалӣ гардидани ин хоҳиш мусоидат мекунад.

Вале барои чунин мулоқотҳо вақт ҷудо кардан ва бохабар шудан, азизонам, аз кайфияти шумоён, кушоду равшан мубодилаи афкор намудан, ба сиёҳу сафед баҳои адолатнок додан, арзёбии ҳам комёбиҳо ва ҳам камбудиҳо, барои ман ниҳоят зарур ва муҳим мебошад.

Агар вазъи кунунии вилояти Сурхондарё таҳлил карда шавад, пеш аз ҳама гузаронда шудани корҳои муайяни мусбиро дар вилоят, равандҳои навсозиро, ки дар қалби одамон дилпурӣ мебахшад, беҳтар гаштани кайфият, таҳким ёфтани эътимоди онҳоро ба рӯзи оянда, дигаргунсозиҳо, ки дар онҳо ҳисси дахлдориро ба доираи воқеаҳои рухдода ба вуҷуд овардааст, қайд кардан лозим меояд.

Дар ин бора ҳамин далел гувоҳӣ медиҳад, ки соли гузашта нисбати парерсол суръати пешрафти истеҳсоли маҳсулоти умумии дохила ба 8 фоиз афзуд. Ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ, кишоварзӣ, молҳои истеъмоли халқ вусъат ёфта, ворид гаштани сармоя ба иқтисодиёт бештар мегардад.

Амалӣ гардондани корҳо оиди мувофиқи талаби айём таҷдид намудани шаҳри қадимаи Тирмиз — маркази вилоят боиси диққату эътибор аст. Аз он ҷумла, ба муносибати 2500 - солагии шаҳр, мувофиқи қарори ҳукумат корҳои доманадори бунёдкориҳо ва ободгардонии он давом доранд.

Бинои нави маркази биржавӣ, вокзали роҳи оҳан, осорхонаи ҳафриётӣ, обектҳои таъиноти варзишӣ, фавввораҳои нав, боғу хиёбонҳо, иншоотҳои бузурги он, пурра таҷдид ёфтани ёдгориҳои таърихӣ, аз қабили маҷмӯи Ҳакими Тирмизӣ, мақбараҳои Султон Саодат, Кокилдорота, Қирққиз моҳиятан симои шаҳрро ба куллӣ тағйир доданд.

Дар соҳаи кишоварзии вилоят ҳам нишондиҳандаҳои муайяни мусбӣ ба даст омадаанд. Аз он ҷумла, соли 2001 қариб 320 ҳазор тонна ғалла тайёр карда шуд, ки аз он 232 ҳазор тоннааш ба давлат фурӯхта шуд.

Ва он нисбати парерсол 53 ҳазор тонна зиёд мебошад. Нақшаҳои шартномавӣ дар ин бобат барзиёд иҷро гардиданд. 12 ҳазор тонна ғалла ба пудратчиёни оилавӣ тақсим гардиданд. Ва албатта, он моро хурсанд мекунад.

Вале баробари он мо дар ин ҷо аз хусуси муаммоҳои имрӯзҳо мавҷуда, дар хусуси қафомонӣ дар соҳаи иҷтимоиву иқтисодӣ, дар бораи камбудиҳое, ки дар ин роҳ монеъа мебошанд, ҳарф мезанем. Мо бояд сабабҳои сар задани онҳоро амиқан таҳлил намоем, якҷоя роҳҳои халос шудан аз ин вазъиятро дарёбем.

(Давомаш дар саҳифаи 2.)

Ба Аъло ҳазрат, ҷаноби Ислом Каримов, Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Бисмиллоҳир раҳмонир раҳим

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу!

Мӯҳтарам Аълоҳазрат ҷаноби Президент!

Аз номи ҳоҷиёне, ки аз диёри Ӯзбекистон ба сафари Ҳаҷи муқаддас омадаанд. Шумо ва тамоми ҳамватанонамонро ба айёми бузург-Иди Қурбон аз самими дил муборакбод менамоем.

Ҳоҷиёнамон дар Маккаи мукаррама Каъбаи муаззамаро тавоф намуда, Мадинаи мунавварaро зиёрат карда, дар Мино, Арафот ва Муздалифа арконҳои Ҳаҷро ба пуррагӣ иҷро карда истода, аз Парвардигор илтимос намуданд ва дуо карданд, киояндаи мамлакатамонро дурахшон гардонад, халқамон ҳаёти орому осоишро ба сар барад, ҳаёташон фаровон гардаду пойдевори истиқлолиятамон мустаҳкам бошад.

Аз ҷониби ҳукуматамон муҳайё кардани имтиёзро ба шаҳрвандоне, ки ба сафари Ҳаҷ мераванд, намунаи ғамхоронаи падаронаи Шумо нисбати арзишҳои миллӣ ва динамон мешуморем. Ҳоҷиёнамон онро қалбан ҳис намуда, ба Оллоҳу таъоло шукрона мегӯянд.

Аз номи тамоми ҳоҷиёне, ки дар замини муқаддаси олами ислом истодаанд. Шумо, Президенти азиз ва халқамонро ба айёми муборак бори дигар муборакбод намуда, миннатдории самимӣ ва дархостҳои беҳтаринамонро изҳор мекунем.

Аз номи ҳоҷиёни Ватанамон

Абдурашид қорӣ БАҲРОМОВ,
раиси Идораи мусалмонони Ӯзбекистон, муфтӣ,
шаҳри Макка.

Муборакбодиҳои самимона

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом КАРИМОВ,
Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Ба муносибати ворид гардидани иди Қурбон ба Шумо, Аълоҳазрат, ирсол кардани муборакбодии самимона мамнун ҳастам.

Аз фурсат истифода бурда, аз Оллоҳи Қодир ба Шумо сиҳҳат-саломатӣ ва бахту саодат, ба халқи дӯсти Ӯзбекистон фаровонии доимӣ ва равнақ ато карданашро мепурсам.

Бо камоли эҳтиром,

Муҳаммад Ҳуснӣ МУБОРАК,
Президенти Ҷумҳурияти Мисри Араб.

❋❋❋❋❋❋

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом КАРИМОВ,
Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Шуморо бо иди Қурбон самимона муборакбод менамоям. Аз фурсат истифода бурда, аз номи халқи турк ва номи худам ба Шумо, Аълоҳазрат, саломатӣ, бахту саодат, ба халқи дӯсту бародари ӯзбек сулҳу осоиш ва фаровониро таманно дорам.

Ахмет Неҷет СЕЗЕР,
Президенти Ҷумҳурияти Туркия.

❋❋❋❋❋❋

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом КАРИМОВ,
Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Ба муносибати иди Қурбони муборак аз номи Ҳукумати Индонезия ва халқи он ирсол кардани муборакбодӣ бахтиёр ҳастам. Оллоҳи Қодир мудом мададкор бошад ва ба тамоми уммати ислом бародариву якдилиро ато намояд.

Аълоҳазрат, ба Шумо сиҳҳатии мустаҳкам ва комёбӣ талабида, бо камоли эҳтиром.

Мегаватӣ СУКАРНОПУТРӢ,
Президенти Ҷумҳурияти Индонезия.

❋❋❋❋❋❋

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом КАРИМОВ,
Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Ба муносибати иди Қурбони муборак аз номи ҳукумати Шоҳигарии Ҳошимиёни Ӯрдун, халқи он ва шахсан аз номи худ муборакбодии самимонаро ирсол мекунам.

Ба Шумо саломатии мустаҳкам, бахту саодат, ба халқи бародари Ӯзбекистон равнақи доимӣ ва фаровониро таманно дорам.

АБДУЛЛОҲИ Дуюм
Шоҳи Ӯрдун.

❋❋❋❋❋❋

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом КАРИМОВ,
Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу!

Ба муносибати иди Қурбони Муборак ба Шумо, Аълоҳазрат, ҳамчунин халқи бародари ӯзбек аз номи халқи Сурия ва шахсан номи худ ирсол кардани муборакбодии самимона ва дархостҳои беҳтарин ба ман сурури калон мебахшад.

Аълоҳазрат, аз Оллоҳи таъоло мепурсам, ки ин иди муқаддасро сиҳҳат-саломат, бахтиёр, халқатон ва уммати ислом бошад, такрор ба такрор бо сулҳу осоиш ва фаровонӣ пешвоз гиранд.

Башар Ал-АСАД,
Президенти Ҷумҳурияти Сурияи Араб.

❋❋❋❋❋❋

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом КАРИМОВ,
Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Ба муносибати иди Қурбон ба Шумо ирсол кардани муборакбодии самимона ва дархостҳои беҳтарин ба ман мамнуният мебахшад.

Амин ҳастам, ки иди муқаддас-Иди Қурбон якдилии уммати исломро боз ҳам мустаҳкам мекунад, ба равнақи дини ислом кӯмак мерасонад.

Ба Шумо, Аълоҳазрат, сиҳҳатии мустаҳкам, бахту саодат, ба халқи бародари Ҷумҳурияти Ӯзбекистон сулҳу осоиш, равнақ ва фарвонии доимиро таманно дорам.

Бадруддоза ЧАУДХУРӢ
Президенти Ҷумҳурияти Мардумии Бангладеш.

❋❋❋❋❋❋

Ба Аълоҳазрат ҷаноби Ислом КАРИМОВ,
Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Ба муносибати иди Қурбони муборак ба Шумо сиҳҳатии мустаҳкам, ба халқи Ӯзбекистон тараққиёт ва фаровонии доимӣ талабида ирсол кардани муборакбодии самимона ва дархостҳои беҳтарин ба ман сурур мебахшад.

Аз Оллоҳи Қодир дар ин рӯзҳои муборак ба уммати мусалмон ато кардани сулҳу осоишро мепурсам.

Бо камоли эҳтиром,

Қобус бин САИД,
Султони Уммон.

❋❋❋❋❋❋

Ҳамчунин ба унвони Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон ба муносибати иди Қурбон аз номи Валиаҳд ва Нахуствазири Давлати Кувайт Саъд Ал-Абдуллоҳ Ас-Салим Ас-САБОҲ, раиси худмухтори Фаластин Ёсир АРАФОТ, Президенти Туркманистон Сапармурод НИЁЗОВ, Фармондеҳи Марказии Қувваҳои Мусаллаҳи ИМА генерал Томми ФРЕНКС хату барқияҳои муборакбодӣ расиданд.

Ба манфиати одамон ғамхорӣ карда, ҳаёт ба сар бурдан — вазифаи ҳар як роҳбар

Суханронии Президент Ислом Каримов дар иҷлосияи ғайринавбатии Кенгаши вакилони халқи вилояти Сурхондарё

(Аввалаш дар саҳифаи 1)

Аз он ҷумла, дар бораи ин камбудиҳо дар маҷлиси ба қарибинаи Девони Вазирон кушоду равшан ҳарф зада шуд, ки бахшида ба натиҷаҳои соли 2001 ба амал омад. Ба фикрам, дар ин бобат халқамон, ки рафти маҷлисро тавассути телевизион муоина кард, барои худ хулосаи даркориро бардошт.

Пеш аз ҳама аз ин нуқтаи назар вазъи кунунии вилоятро арзёбӣ карда, зикр кардан зарур аст, ки **воҳаи Сурхон, дар мардуме, ки дар ин ҷо ҳаёт ба сар мебаранд, ҳанӯз бисёр нерӯву имкониятҳои истифоданагардида мебошанд.**

Вақте ки мо дар бораи захираҳои дохилаи истифоданагардидаи вилоят ҳарф мезанем, чиро дар назар дорем? Биёед, дар ин бора фикру мулоҳиза ронем.

Мушаххасан бояд зикр намуд, ки чун сарзамини саховатманди сурхондарёгиён кам андар кам замин ба назар мерасад. Дар ин ҷо ҳама чизро рӯёндан мумкин аст. Агар ташбеҳан гӯем, агар чӯпон асояшро ба замин халонад, он сабзиданаш муқаррар аст.

Дар саҳроҳои воҳаи мазкур ҳама чизро рӯёндан мумкин аст: аз пахтаи маҳиннах то шакарқамиш, аз хурмо то афлесун, аз карами барвақтӣ то шолӣ, аз сабзӣ то маҳсулоти мухталифи обчакорие, ки бо сифати ба худ хосашон фарқ мекунанд.

Дар бораи сифати шароити хоки Сурхондарё ҳамин гувоҳӣ медиҳад, ки бонитети баллии он аз ҳама баланд дар мамлакат ба ҳисоб меравад.

Дар доираи мамлакат ба вилояти мазкур аз ҳама миқдори ками замини шӯрхок рост меояд ва он ҳамагӣ 1 фоизи замини обёришавандаро ташкил медиҳад.

Чуноне ки мебинем, дар ин ҷо шароити мусоид барои зироаткорӣ, гирифтани ҳосили фаровон мебошад. Вале, ба ин нигоҳ накарда, солҳои охир вилоят нақшаи ба давлат фурӯхтани пахтаро иҷро намекунад.

Ва он дар шароите рух медиҳад, ки дар ин ҷо мардуми бисёри меҳнаткарин ҳаёт ба сар мебараду устодони ҳақиқии зироаткорӣ мебошанд.

Ба исботи ин фикр далели мазкур хизмат мерасонад: дар хоҷагии ба номи Собир Раҳимови ноҳияи Деҳнав, ки ба он Қаҳрамони Ӯзбекистон Иброҳим Файзуллоев сарварӣ мекунад, аз ҳар гектар ба ҷои 33,9 сентнерӣ қариб 50 сентнерӣ, аз ҳар гектари ғалла бошад, 61 сентнерӣ ҳосил бардошта шудааст.

Ва ё бигирем, таъминоти вилоятро ба об. Чуноне ки маълум аст, вилояти Сурхондарё нисбати дигар вилоятҳо, фаразан, нисбати вилояти Хоразм ва Қароқалпоқистон шароити ниҳоят қулайро молик аст. Зеро вилоят ба манбаъҳои об ниҳоят наздик ҷойгир мебошад.

Ба шароити ба худ хос будани иқлими вилоят муроҷиат мекунем. Он чизро ба назар гирифта, дар ин ҷо баҳор барвақт меояд, тобистон аз ҳама ҳарорати баланд қайд карда мешавад, нисбатан рӯзҳои гармо бисёртар аст, дар ин сарзамин дар давоми сол се бор ҳосил бардоштан мумкин аст.

Дар бораи сарватҳои табиии кишвар истода гузашта, ки асоси нерӯи минтақа ва ҳудуди дахлдорро ташкил медиҳад, бояд зикр намуд, ки Парвардигор дар ин бобат ба воҳаи Сурхон саховатмандӣ зоҳир кардаасту марҳамати худро дареғ надоштааст.

Тасдиқи фикри мазкур дар ноҳияи Шеробод ба миқдори зиёд будани захираҳои хоросанг, намаки калий, оҳаку семент, дар кӯҳсори Сариосиёву Бойсун мавҷуд будани конҳои мармару ангишт мебошад.

Ва ё худ бигирем, конеро, ки дар ҳудуди Хонҷиза маскан пайдо кардааст, ки аз чунин маъданҳои камёфт, аз қабили қӯрғошим, рух, мис, нуқра, тилло бой мебошад.

Вале оё гуфтан мумкин аст, ки ин захираҳои табиӣ ба қадри кофӣ истифода бурда мешаванд? Мутаассифона, ба ин савол ҷавоби мусбӣ додан амри муҳол аст.

Ана, як мисоли оддӣ: ҳоли ҳозир аз 36 коне, ки соҳиби масолеҳи бинокорӣ мебошад, танҳо 16-тоаш мавриди истифода қарор дорад. То ҳол ду кони семент ва се кони санг, ки маводи онҳоро бароиҳ корҳои пардоздиҳӣ ва гаҷкорӣ истифода бурдан мумкин асту кайҳо ошкор шудаанд, аз худ нагардидаанд.

Ба ҳамагон аён аст, ки дар Сурхондарё конҳои нафтиояндадор бисёранд.

Сарзамини Сурхондарё чунон саховатманд аст, ки дар ин ҷо имконияти ҳосил кардани йод ва бром мавҷуд мебошад, ки вақтҳои охир ниҳоят камчин гардидаанд.

Ва мисолҳои мазкур возеҳ нишон медиҳанд, ки дар вилоят имкониятҳои истифодабурданашуда ҳанӯз бисёранд. Албатта, барои пурра истифода бурдани онҳо, пеш аз ҳама чуноне ки мо хуб дарк кардаем, тадбирҳои зарурӣ бояд аз ҷониби ҳукумат андешида шаванд.

Вале дар ин бобат сарварони маҳаллӣ бояд ташаббус зоҳир кунанд. Охир беҳуда халқ намегӯяд, ки «агар кӯдак нагиряд, модар сина намедиҳад».

Боз як имконияти муҳими Сурхондарё аз ҳамин иборат аст, ки дар ин ҷо коммуникатсияи зарурии нақлиётӣ—роҳҳои оҳан ва автомобилгард, шабакаҳои нақли газ, об, энергияи барқ, низоми алоқа ва ҳатто бандари дарёвӣ мавҷуд аст. Аз ҳама асосиаш, дар ин ҷо захираҳои корӣ мавҷуданду дараҷаи нерӯи илмӣ баланд аст.

Алқисса, кадом соҳаро нагирем, ба он боварӣ ҳосил кардан мумкин аст, ки аз ҷиҳати имконият ин вилоят аз дигарон, аз ягон минтақа камӣ надорад.

Вале, бори дигар таъкид кардан лозим меояд, ки чунин боигарӣ имрӯзҳо ба қадри зарурӣ баҳри манфиатҳо ва ояндаи мамлакат истифода намегарданд.

Бо иҷозаи шумоён бори дигар ба мавзӯи кишоварзӣ бармегардем. Мутаассифона, бояд қайд намуд, ки муносибат ба сарвати аз ҳама асосии вилоят—замин тағйир наёфтааст, корҳо оиди беҳдошти вазъи обшоркунии он нодуруст ба роҳ монда шудаанд. Тадбирҳои агротехникӣ ба талаб ҷавобгӯ нестанд. Ба масъалаи баланд бардоштани маданияти зироаткорӣ диққату эътибори зарурӣ дода намешавад.

Корҳо оид ба амалӣ гардондани ислоҳот дар кишоварзӣ, ба вуҷуд овардани синфи амволдорон қафо мондааст. Як қатор хоҷагиҳо ба хоҷагиҳои ширкатӣ ба хотири расмиятчигӣ мубаддал гардидаанд, на танҳо аъзои хоҷагиҳои ширкатӣ, балки ҳатто раисони он моҳияти ширкат ва пайи амволиро дарк накардаанд.

Дар вилоят ба масъалаи вусъат додани ҳаҷми истеҳсоли пилла диққату эътибори зарурӣ дода намешавад. Соли 2001 истеҳсоли ин ашёи хом дар ноҳияҳои Ангор, Шеробод, Шӯрчӣ нисбати парерсол ба 12 фоизӣ кам гардидааст.

То 1 январи соли 2002 дар вилоят шартномаҳо оиди ба иҷора додани боғҳову токзорҳо ба 80 фоиз ба имзо расидаасту дар ноҳияҳои Қизириқ ва Узун нишондиҳандаи мазкур танҳо ба 30-50 фоиз баробар мебошад. Корҳо оиди ситонда гирифтани ҳаққи иҷора аз ин боғу токзорҳо ҳам ғайриқаноатбахш аст.

Шумо дар ин бобат хуб хабардор ҳастед, ки ҳукумат ба хоҷагиҳои фермерӣ диққату эътибори калон медиҳад. Дар ин бора гуфтугузори ҷиддӣ дар маҷлиси Девони Вазирон, ки ҳафтаи гузашта ба амал омад, сурат гирифт. Вале дар вилоят рушди чунин хоҷагиҳо аз маркази диққату эътибор ниҳон мондааст.

Дар натиҷаи бемасъулиятӣ, бефарқӣ нисбати шартномаҳое, ки бо фермерон ба имзо мерасанд, онҳо иҷро намегарданд. Бисёр далелҳои сӯиистеъмоли дағалона ва амалиёти зиддиқонуниро дар бобати ҷудо кардани замин овардан мумкин аст.

Ва ё худ бигирем, барои мисол чорводориро, ки барои рушди он дар Сурхондарё имкониятҳои калон мавҷуданд.

Мутаассифона, дар соҳаи мазкур дар корхонаҳои кишоварзӣ кам гардидани саршумори чорво мушоҳида мегардад. Нишондиҳандаи мазкур соли 2001 нисбати ҳамин давраи парерсол 10-15 фоизӣ кам гардидааст.

Ё худ бигирем, сохтмонро.

Дараҷаи истифодабарии иқтидорҳои истеҳсолии корхонаҳои бинокорӣ ҳамоно паст боқӣ мондааст. Аз он сабаб, ки ба амалӣ гардондани ислоҳот дар соҳаи мазкур диққату эътибори зарурӣ дода намешавад, 15 фоизи ташкилотҳои бинокории хурду хусусӣ фаъолият нишон намедиҳанд. Он чизро фаҳмидан ниҳоят душвор аст, ки ҳиссаи онҳо нисбати тамоми корҳои бунёдкориву васлгарӣ ҳамагӣ 2 фоизро ташкил медиҳад.

То ҳол ҳодисаҳо, яъне тендерҳо дар соҳа расмиятпарастона, ба хотири ҳисобот гузаронда мешаванд, решакан нагардидаанд.

Агар дар тендерҳое, ки дар бисёр обектҳои бинокорӣ гузаронда мешаванд, одатан танҳо як ташкилоти бинокорӣ иштирок кунад, пас вай чӣ гуна тендеру чӣ гуна озмун мебошад?

Далели мазкур, яъне ҳаҷми обектҳои сохтмонашон нотамом соли 2001 нисбати соли 2000 ба ду фоиз афзуда, дараҷаи фоидаоварӣ дар нисфи ташкилотҳои бинокорӣ танҳо 1-4 фоизро ташкил медиҳаду қарзҳои кредиториву дебиторӣ ба 35-40 фоиз афзудаанд, касро ба ташвишу изтироб мегузорад.

Дар вилоят бисёр муаммоҳо оиди масъалаи ҷонибдории тадбиргарӣ, ки самти муҳиму ҳалкунанда дар бобати амалӣ гардондани ислоҳот мебошад, ба миён омадаанд. То ҳоли ҳозир дар ноҳияҳои Ангор, Бандихон, Узун ва Шеробод ягон корхонаи муштарак созмон наёфтааст.

Дар бобати номнавискунии субектҳои тадбиргарӣ ба хараҷу мараҷ роҳ гузошта мешавад. Ва онро вазъи кунун, яъне соли гузашта кушоиши корхонаҳои нав ба 25 фоиз кам гардидааст, тасдиқ менамояд.

Ҳоли ҳозир мувофиқи сабабҳои мухталиф зиёда аз ҳазор корхонаи соҳибкории хурду миёна фаъолияти худро қатъ гардондаанд. Қисми зиёди корхонаҳои коркунанда ба кишоварзӣ, савдо, хӯроки умумӣ тахассусонида шудаанд ва ҳиссаи онҳо дар саноат 8 фоиз, дар сохтмон ҳамагӣ 4 фоизро ташкил медиҳад. Ва он ҳамчунин аз ин далолат медиҳад, ки фаъолият дар самти мазкур ба дараҷаи айём ҷавобгӯ нест.

Дар соҳаи хоҷагии коммуналии вилоят ислоҳот суст ба рӯи об бароварда мешавад. Соли гузашта 40 фоизи хазинаи манзили ба нақшагирифта аз тармим бароварда нашудааст.

Дар бобати иҷрои корҳо оиди таъмин будани хазинаи манзил бо асбобу ускунаи ҳисобкунии газу об пешравӣ ба назар намерасад.

Танҳо 3 фоизи ӯтоқи хонаҳои бисёрошёна ва манзилҳои истиқоматии хусусӣ бо асбобу ускунаи ҳисобкунии газ ва танҳо 1 фоизи онҳо бо асбобу ускунаи ҳисобкунаки об таъмин гардидаанд.

Корҳое, ки оиди таъмини аҳолӣ бо газ ва оби ошомиданӣ ба иҷро расонда мешаванд, ба талаби имрӯз ҷавобгӯ нестанд. Дараҷаи бо газ таъмин будани аҳолии вилоят 58 фоиз, дар деҳот бошад, 51 фоизро ташкил медиҳад. Ва он нишондиҳандаи аз ҳама паст дар миқёси мамлакат ба ҳисоб меравад.

Ин далелро чӣ тавр тавзеҳ додан мумкин аст, вақте ки дар бадали соли гузашта суръати ба истифода супурдани шабакаҳои газу об паст гардида, дар ноҳияҳои Бандихону Қизириқ, Қумқӯрғону Шеробод он 2-3 баробар кам шудааст?

Дар вилоят ягон корхонаи муқобил дар соҳаи хизматрасонии коммуналӣ ташкил наёфтааст.

Мо барои он ба чунин далелҳо такя мекунем ва диққату эътиборро ба он ҷалб месозем, ки як қатор роҳбарон он чизро фаромӯш кардаанд, ки моҳияти ислоҳот, ҳар як кори мо иборат аз таъмини ҳаёти сазоворона ба одамон мебошад. Ҳеҷ гоҳ дар ин бобат ба ҳодисаҳои ногувор роҳ нагузошт.

Мӯҳтарам вакилони халқ!

Дар мамлакатамон Барномаи миллии тайёркунии кадрҳо бо суръати баланд татбиқ мегардад. Имрӯзҳо ҳамаи мо натиҷаҳои аввалини рӯҳбаландкунандаи онро мушоҳида мекунем. Вале, мутаассифона, дар вилоят дар соҳаи мазкур бисёр камбудиҳо ҷой доранд.

Он чиз касро ба ташвиш мегузорад, ки 63 фоизи мактабҳо бо газ таъмин нагардидаанд, 243 бинои мактаб ба таъмир мӯҳтоҷ аст. 73 фоизи муассисаҳои маълумоти ҳамагонӣ бо компутерҳо таъмин нагардидаанд. Дар мактабҳо таҷҳизоти техникӣ, дастурҳои аёнии таълимӣ намерасанд.

Аз минбарҳои воло борҳо зикр намудаем, ки оянда дар дасти ҷавонон мебошад. Наҳод сарварони маҳалҳо ҳис намекунанд, ки чунин фориғболӣ нисбати тарбияи ҷавонон боиси зарари калон ба дурнамои пешрафти вилоят шуданаш мумкин аст?

Корҳо оид ба тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш мувофиқи талаби айём нест. Аз се ду ҳиссаи мактабҳои маълумоти ҳамагонӣ залҳои варзишӣ ва ягонтои он ҳавзи шиноварии гармкунандаро надоранд.

Агар толибилмон ин ҷо танҳо 17 фоиз вақти берун аз синфии худро ба варзиш мебахшанд гӯянд, дар он сурат худатон қазоват кунед, чунин вазъиятро оё қаноатбахш номидан мумкин аст?

Фаъолият дар соҳаи тандурустӣ ҳам боиси эътирози адолатноки аҳолӣ гардидааст. Ба танқиди бисёре нигоҳ накарда, таъминоти шӯъбаҳои ёрии таъҷилӣ бо дорувору таҷҳизоти зарурӣ ҳамоно дар вазъи ғайриқаноатбахш мебошад.

Заминаи моддиву техникии беморхонаҳои марказии ноҳияҳои Ҷарқӯрғон, Узун, Қумқӯрғон ва Тирмиз аз он сабаб ба вазъи таассуфовар омадааст, ки биноҳои онҳо аз таъмир набаромадаанд, бинои Беморхонаи марказии ноҳияи Узун бошад, дар зимистон бо гармӣ таъмин карда намешавад.

Ва бадии кор дар ҳамин мебошад, ки қисми зиёди роҳбарони соҳаи мазкур ба ин вазъи манфӣ муросо мекунанд ва ба он бефарқона муносибат менамоянд.

Дар айёме ки суръати афзоиши аҳолӣ соле 33 ҳазор нафарро ташкил медиҳад, ба созмон додани коргоҳҳо диққату эътибори зарурӣ дода намешавад. Оқибат, шумораи шаҳрвандони бекор ҳоли ҳозир ба 40 ҳазор нафар расидааст. Вазъи ҷиддӣ дар бозори меҳнати ноҳияҳои Бандихон, Деҳнав, Тирмиз ва Узун ба миён омадааст.

Он чиз табиист: вақте ки бекорӣ ҳаст, дар он ҷо ҷинояткорӣ реша медавонад. Дар бадали соли 2001 дар ноҳияи Деҳнав тамоми намудҳои ҷинояткорӣ қатъан афзудаанд. Ҳодисаҳои баркасдона одам куштан дар ноҳияҳои Ҷарқӯрғон, Шеробод, Музработ 2-3 маротиба, дар ноҳияи Шеробод далелҳои duздӣ ба 18 фоиз афзудаасту ва он мебояд сарварони вилоятро ба ташвиш меандохт, ба ҳушёрӣ даъват месохт ва шумоён, вакилони халқ ва фаъолон ҳам ба он бефарқ муносибат намекардед.

Ҳамватанони азиз!

Яке аз сабабҳои асосии камбудиҳои дар вилоят рух додашуда ба он алоқаманд аст, ки дар ин ҷо ба қадри зарурӣ корҳо бо кадрҳо ва ҷобаҷогузории онҳо ба роҳ монда нашудаанд.

Дар ду соли охир дар кишоварзии вилоят қариб нисфи роҳбарон, дар ноҳияҳои Ангор, Музрабод, Тирмиз, Шеробод 75-90 фоизи раисони хоҷагиҳо иваз карда шудаанд. Аз маркази диққату эътибори ҳокимони маҳалҳо масъалаи ба вуҷуд овардани захираи кадрҳо, таҳсилу тарбия, баланд бардоштани малакаи онҳо, ташкили таҷрибаомӯзӣ, гузарондани машғулиятҳои амалӣ ниҳон мондааст.

Дар натиҷаи дар вилоят халалдор шудани меъёри адолат, ҷудо шуда мондани роҳбарон аз халқ, бефарқӣ ба муроҷиати шаҳрвандон боиси афзудани шумораи аризаву шикоятҳое мегардад, ки ба Дастгоҳи Президент мерасанд.

Далели мазкур касро ба ташвиш мегузорад, ки 30 фоизи миқдори умумии аризаи шаҳрвандонро шикоятҳое ташкил медиҳанд, ки аз хусуси фаъолияти суд, прокуратураи вилоят ва мақомоти умури дохила мебошанд.

Алқисса, дар роҳбарияти вилоят саъю кӯшиш ба муносибати нав, серталабӣ, фидокорӣ дар кори рушди ислоҳоти иҷтимоиву иқтисодӣ, беҳдошти шароити ҳаёти аҳолӣ намерасад.

Онҳо аз камбудиҳои аз сохти кӯҳна меросмонда, аз қабили мунтазир шудани фармон аз боло, иҷро кардани танҳо фармоишҳои додашуда, ҳисси туфайлихӯрӣ халос шуда наметавонанд. Бар асари он дар ҳаёти иҷтимоиву иқтисодии вилоят тағйиротҳои мусбие рух намедиҳанд, ки онро халқ мунтазир мебошад.

Чунин вазъият, албатта, аз ҳамаи мо, пеш аз ҳама роҳбарияти мамлакат андешидани тадбирҳоро ба мақсади мӯътадил гардондани вазъи ба амаломада металабад. Аз ин рӯ бесабаб дар иҷлосияи мазкур ба ҳукми шумо баррасии масъалаи ташкилӣ гузошта нашудааст.

Вакилони халқи мӯҳтарам!

Пеш аз он ки ба масъалаи ташкилӣ гузарам, ман мехостам диққату эътибори шумоёнро ба боз як масъалаи муҳим ҷалб созам. Яъне ба масъулияту мураккаб будани вазифаи роҳбарикунанда алоҳида истода гузаштанӣ ҳастам.

Бе ягон шакку шубҳа, алҳол, вақте ки мо тараққиётамонро ба марҳилаи нав мебардорем, дар шароити дигаргунсозиҳои босуръати ҳаёт, пуршиддат гардидани вазъияти беруна дар атрофи мо, вусъат ёфтани теъдоди вазифаҳое, ки муаммоҳои мураккабро ба миён меоваранд, ба фикрам, дар бораи баланд бардоштани серталабӣ нисбати сарвари аввал, новобаста ба он ки вай ба хоҷагӣ, ё ноҳия, ё вилояту ҷумҳурият сарварӣ мекунад, ҳарф задан зиёдатӣ намебуд.

Чунин меҳисобам, ки мо ин ҳақиқатро ҳоли ҳозир на ҳамагон дуруст дарк кардаем.

Мо бисёр вақт такрор мекунем, ки сарвар соҳиби кадом сифат, кадом қадру қимат бошад.

Ва бидуни ягон шакку шубҳа масъалаи мазкур мавзӯи асосии маҷлисҳо, анҷуманҳо, мубоҳисаҳои мухталиф мегардаду ҳамеша дар маркази диққату эътибори мо қарор дорад.

Сифати роҳбар пеш аз ҳама дар муносибати ӯ ба одамон, қонеъ гардондани талаботи онҳо, муносибати нек ба онҳо зоҳир мегардад. Ва ин суханони баландпарвоз нестанд. Роҳбар бояд бо ташвиши одамон ҳаёт ба сар барад, ҳамеша дар ин бобат фикр ронад, ки аз рӯи имконот ҳаёти онҳоро сабук гардонад, ба ҳифзи одамон мудом омода бошад, алқисса, ба муаммоҳои онҳо ҳамчун муаммои худӣ муносибат кунад.

Баробари ин ҳар як роҳбар бояд дорои чунин сифатҳо, аз қабили қатъиятнокӣ, серталабӣ бошад, агар зарурат пайдо шавад, сахтдастӣ зоҳир намояд. Агар бигӯем, ки ғамхории доимӣ дар бораи сари вақт ҳаллу фасл кардани муаммоҳои сершуморе, ки ҳаёт дар назди мо пеш гузоштааст, то ба анҷом расонданни корҳои оғозшуда, ки дар бобати амалӣ гардондани он на истироҳату на рӯзу шабро медонӣ, барои он худро қурбон мекунӣ ҳамаи он талаби адолатнокест, ки аз ҳар як сарвар пурсида мешавад, ягон муболиға намебуд.

Роҳбаре, ки худро сарвар меҳисобад, бояд дар асл сарвари ҳақиқӣ бошад. Бо дигар суханон баён созем, зарур аст ҳар як роҳбар нисбати дигарон бо дурбиниаш фарқ кунад, аз дигарон бештар донад, на танҳо имрӯз, балки муаммоҳои рӯзи ояндаро низ фикр кунад.

Табиист, ки мо чунин меҳисобем: сарвар бояд ақлнок, оқил ва заковатманд бошад. Албатта, ин сифатҳо заруранд, вале ҳоли ҳозир танҳо ба он маҳдуд шудан мумкин нест. Зеро инсон ақлнок, оқил ва заковатманд шуданаш мумкин аст, агар вай бо ғами халқ, манфиатҳои он ҳаёт ба сар набарад, худро ба хизмати одамон набахшад, дар он сурат ин сифатҳо ҳеҷанд.

Баробари ин ман мехостам илова кунам, ки ҳоли ҳозир зарур аст, ки ҳар як роҳбар на танҳо дар бораи манфиати одамон ғамгусорӣ кунад, балки бо ғайрати хеш, ташаббускорӣ дар дили одамон шӯълаи умедро забона занонад, ки ба вай боварӣ доранду аз ӯ бисёр чизро мунтазиранд.

Дар хусуси «ба ғайратмандӣ» даъват кардани одамон ҳарф зада, ман пеш аз ҳама муттаҳид сохтани одамон, роҳбарӣ кардан ба онҳо, сафарбар карданашонро ба роҳи мақсадҳои бузург дар назар дорам.

Яъне роҳбар барои ҳосил шудани мақсадҳои нек, амалӣ гардондани ниятҳои нек бояд одамонро аз паси худ бурда тавонад.

Боз як сифати муҳими зарурӣ ба сарвар ин бо халқ ёфтани забони умумӣ мебошад. Сарвар бояд муҳити солимро ба вуҷуд оварад, вазъияти мӯътадилро ҳатто дар вазъияти мураккаб таъмин созад, одамонро аз қадамҳову амалиёти ногувор раҳо карда тавонад.

Ва барои ин сарвар бояд дорои нерӯи калон бошад, бо сифатҳо ва истеъдоди худодод мусаллаҳ гардад.

Намедонам, кӣ чӣ хел мефаҳмад, вале ба пиндори ман, сарвар бояд инсони ҷозибадор бошад.

Ва он чунин маънӣ касб мекунад, ки вай бояд инсони саховатқалб бошад. Набояд шахси нихонфазилат бошад. Вай саховатқалб бошад, одамонро бахшида тавонад.

Диққату эътибори одамонро ба муҳити вазъи маънавие ҷалб созад, ки дар атрофи сарвар ба амал омадаанд.

Албатта, ман хуб дарк мекунам, ки чунин шахсиятро пайдо кардан душвор аст ва он танҳо ба мо дархости нек шуда боқӣ мондааст.

Вале ҳар як роҳбар бояд ба чунин талабот мутобиқат кардан кӯшад. Вай барои он ки ин сифатҳо дар вай ҷойгир шаванд, бояд мунтазам дар болои худ кор кунад, аз тахти дил ба халқ хизмат кунад, ки ба вай боварӣ зоҳир намудаасту ӯро ба ин вазифаи масъул тавсия кардааст ва агар лозим ояд, ба он тайёр бошад, то ки дар ин роҳ ҳаёти худро қурбон созад.

Ана ҳамин аст фалсафаи оддӣ ва ҳаётии сарвар.

Ман дар бораи шумораи мушаххаси ин махсусиятҳо дар дигар миллату халқиятҳо ҳарф заданӣ нестаму вале барои халқу миллати мо чунин сарварон мудом зарур буданд.

Чунин сарварон—роҳбарон ҳамеша ба сафарбар кардани қувваву иқтидори халқ,имкониятҳои он дар айёми аз ҳама душвори озмоишӣ ҳам мусоидат кардаанд.

Ҳамаи онҳо гапҳои умумӣ ва суханони баландпарвоз нестанд. Агар шумоён диққату эътибор дода бошетон, мо қариб дар ҳар қадамамон бо вазъияте рӯ ба рӯ мегардем, ки ин ҳақиқатро тасдиқ мекунад.

Як махсусият мавҷуд аст, ки ба бисёрии мо мансуб асту моро заиф гардондаст ва он камбудиест, ки дар бораи он истода гузаштаниам.

Агар бигӯям, ки бепарвоӣ ва ҳатто аз он бадтар лоқайдӣ сабаби асосии он мегардад, ки дар маҳалла ва ё хоҷагӣ, дар ташкилот кор аз рӯи талаб пеш намеравад, дар он ҷо файзу барака мепарад, кайфияти одамон бад мегардад, ягон муболиға намегардид.

Дар натиҷаи чунин муносибат дар маҳалҳо муаммоҳо ҳаллу фасл намегарданд, ҳини мавҷуд будани имкониятҳо кор ҳеҷ пеш намеравад. Ба назар аввал чунин мерасад, ки шароит, қувваи корӣ ҳасту вале сафарбаркунӣ, одаме нест, ки ба зимма масъулиятро гирифта, барои пешравии кор аз тахти дил кӯшад. Агар ба сокинони ин маҳал, аҳли ҷамъияти он мусоҳиб гардед, онҳо ҳам ин ҳақиқатро эътироф мекунанд. Борҳо гувоҳ бар он шудан мумкин аст, ки онҳо ба таассуф мегӯянд: дар вақташ одаме ёфт нашуд, ки моро сафарбар карда, аз паси худ бурда, муттаҳид карда метавонист.

Ҷустуҷӯ, интихоб ва таъин кардан ба вазифа чунин роҳбари дорои ҳамаи он сифатҳои зарурӣ ҳоли ҳозир барои ман вазифаи аз ҳама мураккаб мебошад.

Ман бояд кушоду равшан гӯям: вақте ки авлоди наврас ба камол расида, дорои донишҳои замонавӣ мегардаду мустақилона фикр меронад, ҳаллу фасли ин масъала ба осонӣ сурат мегирад.

Дар байни ҷавонон миқдори наврасону духтароне меафзоянд, ки «ана ман ҳастам» гӯён ба майдону минбарҳо ҷасурона мебароянд. Ва он моро хурсанд мекунаду эътимод мебахшад.

Вале ҳоли ҳозир ҷустуҷӯи шахсияте, ки барои ҳаллу фасли вазифаҳои умдаву мураккаби дар наздамон истода қодиру қобил, ба он такя намудан, таъин кардани вай ба вазифаи масъулиятнок, ки сазовори боварии халқ шуданро тақозо дорад, бори дигар такрор мекунам, ҳамоно вазифаи ниҳоят мураккаб шуда боқӣ мемонад.

Агар дар бораи фаъолияти Бахтиёр Олимҷонов, ки вазифаи ҳокими вилояти Сурхондарёро ба ӯҳда дошт, ҳарф занем, дар давраи роҳбарии ӯ, мутаассифона сифатҳое зоҳир кардаа нашуд, ки ба сарвар зарур мебошанд.

Агар бигӯем, ки ба ӯ серталабӣ нисбати худ ва дигарон, фидокорӣ, амиқан дарк кардани он чиз, ки ба ӯ бисёр одамон бо орзуву умед назар меафкананд, қатъиву принсипнокии зарурӣ, қобилияти ба рӯи шахсон гуфтани суханони ҷасуронае нарасид, ки дар корҳо ба барбодиҳо роҳ мегузоранд.

Маълум аст, ки сурхондарёгиён роҳбарони мухталифро дидаанд, бисёрии онҳоро ба камол расондаанд. Онҳо то ҳол бо эҳтироми бузург бисёр роҳбаронеро дар ёд доранд, ки дар ин кишвар ҳалол меҳнат кардаанд.

Шумоён диққату эътиборро ба он нигаронед, ки дар айёми худ мо ба вазифаи сарвари аввали вилоят як қатор намояндагони Сурхондарёро ҳам таъин карда будем. Ба вилоят якчанд роҳбар аз дигар минтақаҳо ҳам сарварӣ кардаанд.

Халқ ба фаъолияти онҳо бо бовариву эътимоди калон муносибат кард, чунин ҳисобид, ки акнун дигаргунсозиҳо рух медиҳанд, корҳо хеле пеш мераванд. Ман ниҳоят хуб тасаввур мекунам, ки дар маҳалҳо ва ҳатто дар деҳаҳои дурдаст чунин гуфтугузорҳои хурсандибахш рух дода буданд.

Он чизро ба назар гирифта, ки собиқ роҳбари аввал бо роҳи иллатҳои кӯҳна, аз қабили маҳалгароӣ, хешу ақрабопарастӣ рафту он ба пешравии кор халал расонда, ба кайфияти одамон таъсири манфӣ гузошт, мо ба ин вазифа Олимҷоновро таъин кардем.

Ҷоиз аст бигӯем, ки соли аввал кор бад давом накард, дар як қатор соҳаҳо пешравиҳои мусбӣ ба назар расиданд. Агар онро ба забон нагирем, ноадолатӣ мебуд.

Вале он чизро ба назар гирифта, ки имкониятҳои калони вилоят барои ошкор сохтани нерӯи ҳақиқии Сурхондарё сафарбар карда нашудаанду дар ҳокими вилоят чунин сифат, аз қабили дилпурона аз паи кор шудан ва аз паси худ бурдани одамон нарасид, дар он сурат фаъолияти ӯро мутаасифона мусбӣ арзёбӣ кардан мумкин нест.

Дӯстони азиз!

Бо назардошти фикрҳои дар боло баёнгардида мехоҳам таклифро оид ба масъалаи асосии иҷлосия пеш гузорам.

Олимҷонов, ки то ҳоли ҳозир вазифаи ҳокими вилояти Сурхондарёро иҷро мекард, камбудиву хатоҳои худро дар фаъолияташ эътироф намуда, аризаро дар хусуси аз вазифаи ишғолгардида сабукдӯш кардан дод.

Ба ҳамин муносибат ба овоздиҳӣ масъалаи қонеъ гардондани хоҳиши Олимҷонов ва озод кардани ӯро аз вазифаи ҳокими вилоят пеш мегузорам ва мехостам, ки шумоён фикру мулоҳизаҳои худро баён кунед.

Мо ҳангоми интихоби номзадӣ ба вазифаи ҳокими вилоят шароити ба худ хоси Сурхондарё, вазъи кунунии вилоятро ба назари эътибор гирифтем. Бо оқсақолон ва фаъолони вилоят муфассал маслиҳату машварат намудем. Фикру мулоҳизаҳои баёнгардидаро ба назари эътибор гирифта, қарор додем, ки ба вазифаи ҳокими вилоят номзадии Тошмирзо Қодиров тавсия карда шавад, ки халқи Сурхондарё, шароити маҳаллиро хуб медонад.

Мӯҳтарам вакилони халқ!

Ба фикрам, роҳбари имрӯз нав интихобгардидаи вилоят аз хатогиву камбудиҳои солҳои охир рухдода хулосаи даркорӣ мебардорад, дар атрофи худ меҳнаткашони вилояти Сурхондарёро муттаҳид месозад, якҷоя бо шумоён паҳлӯ ба паҳлӯ меҳнат мекунад. Ба хотири Ватан, ба хотири халқ фидокорона меҳнат мекунад, ба ин шумоёнро бо ибрати шахсӣ даъват карда, аз паси худ одамонро мебарад.

Агар роҳбари вилоят фидокору чунин ғамхор гардад, дар он сурат танҳо имконияти эҳёи обрӯву эътибор, шӯҳрати пештараи воҳаи Сурхондарё, ба даст омадани ҳамаи мақсадҳои неки пешбинигардида фароҳам меояд.

Ба ҳамаатон тандурустӣ, комёбиву бурдбориҳоро дар ин роҳ таманно дорам.

Қарори Девони Вазирони Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Дар бораи тадбирҳо оид ба таҳким бахшидани заминаи моддиву техникии умури ёрии оҷилии тиббӣ

Девони Вазирон қайд мекунад, ки баробари амалӣ гардондани тадбирҳо оид ба ислоҳсозии тандурустӣ, дар ҷумҳурият ба вуҷуд овардани низоми кӯмаки оҷилии тибӣ нигоҳ накарда, ҳамоно ба масъалаҳои ташкилу фаъолияти умури кӯмаки оҷилии тибӣ, махсусан дар шаҳри Тошканд ба қадри кофӣ диққату эътибор нигаронда нашудааст.

Истгоҳи кӯмаки оҷилии тиббии шаҳри Тошканд, ташкилотҳои ноҳиявии он ба миқдори зарурӣ бо нақлиёти махсус таъмин нагардидаанд, аз василаи махсуси алоқа бархурдор нестанд. Бисёр бригадаҳои махсусонидашудаи кӯмаки оҷилии тибиӣ бо асбобу ускунаи замонавии тибиӣ, доруву дармони зарурӣ таъмин нагардидаанд. Дар як қатор вилоятҳо солҳои охир навсозии саройи нақлиёти автомобилии махсусонидашуда амалӣ гардонда нашудааст. Ҳамаи он ба оҷиливу хушсифат расондани хизмати аввали оҷилии тибиӣ ба аҳолӣ таъсири манфӣ мерасонад.

Ба мақсади баланд бардоштани дараҷаи сифат ва оҷилии расондани кӯмаки аввалини тибиӣ ба аҳолӣ, таҳкими заминаи моддиву техникии умури кӯмаки оҷилии тиббӣ, ба соҳаи мазкур васеъ ҷалб сохтани сармояҳои хориҷӣ Девони Вазирон **қарор мекунад**:

1. Нишон дода шавад, ки вазири тандурустии Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ф. Г. Назиров дар бобати ҳаллу фасли масъалаҳои ҷиҳозонидани умури кӯмаки оҷилии тиббӣ бо нақлиёти махсус ва василаҳои алоқа ба қадри зарурӣ фаъолнокӣ зоҳир намекунад. Огоҳонида шавад, ки вай барои вазъи ташкил кардан, ҷиҳозонидан ва рушди кӯмаки оҷилии тиббӣ мувофиқи талаби замон шахсан ҷавобгар мебошад.

2. Ба маълумот гирифта шавад, ки мувофиқи Барномаи давлатии ислоҳсозии низоми тандурустӣ дар ҷумҳурият амалан умури сифатан нави кӯмаки оҷилии тиббӣ ба вуҷуд оварда шудааст, ки аз Маркази кӯмаки оҷилии тиббии шаҳри Тошканд ва бахшҳои он дар ҳамаи вилоятҳо ва Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон, 162 шӯъбаи кӯмаки оҷилии тиббӣ дар беморхонаҳои марказии ноҳиявиву шаҳрӣ иборат буда, онҳо бо асбобҳои замонавии ташхисиву тиббӣ ҷиҳозонида шудаанд. Низоми тайёркунии ҳамшираҳои шафқати баландмалака ташкил гардидааст.

3. Ба Вазорати тандурустии Ҷумҳурияти Ӯзбекистон якҷоя бо ҳокимияти шаҳри Тошканд супурда шавад, ки соли 2002 истгоҳи шаҳрии кӯмаки оҷилии тиббиро ба нақлиёти автомобилии махсус ва таҷҳизоти техникӣ барои алоқаи радиову телефон таъмин созад.

Ба Вазорати молияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон супурда шавад, ки ба ҳаҷми зарурӣ маблағи буҷавиро барои бо маблағ фаро гирондани хароҷотҳо оид ба гирифтани автомобилҳои махсус ва таҷҳизот барои алоқаи радиову телефон дар ҳадди самтҳои Буҷаи давлатии барои соли 2002 тасдиқгардида ҷудо намояд.

4. Тадбирҳое, ки Оҷонсии почта ва телекоммуникатсияву Вазорати тандурустии Ҷумҳурияти Ӯзбекистон оид ба азнавҷиҳозонии умури кӯмаки оҷилии тиббии шаҳри Тошканд бо воситаҳои замонавии алоқа аз ҳисоби грантҳои хориҷӣ андешидааст, маъқул дониста шавад.

5. Ба Вазорати тандурустӣ якҷоя бо Вазорати меҳиқтисодиёт ва омор, Вазорати молияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон супурда шавад, ки дар бадали ду моҳ Барномаи миёнамӯҳлати рушду ҷиҳозонидани умури кӯмаки оҷилии тиббиро дар амалиёти мутақобила ба умури кӯмаки оҷилии тиббӣ барои солҳои 2003—2005 таҳия созанд ва ба Девони Вазирон пешкаш карда, масъалаҳои зайлро ба назари эътибор гиранд:

тадбирҳои мушаххас оид ба рушду таҳкими истгоҳи кӯмаки оҷилии тиббӣ, ҷиҳозонидани онҳо бо нақлиёти автомобилии махсус, василаҳои алоқа, таҷҳизоту асбобу ускунаи замонавии тиббӣ, доруву дармони зарурӣ;

тадбирҳои оид ба рағбатноккунонии духтурони баландмалака ва таркиби коркунони тиббии миёна, ки ба умури кӯмаки оҷилии тиббӣ ба кор даъват карда мешаванд;

аниқ муайян кардани ҳаҷму манбаъҳои зарурии ба маблағфарогирӣ, аз он ҷумла маблағгузории буҷавӣ, ҷалб сохтани вомҳои имтиёзноки хориҷӣ, маблағҳои васоятгарон;

барои азнавҷиҳозонии умури кӯмаки оҷилии тиббӣ ҷалб сохтани грантҳои мамлакатҳои хориҷӣ ва муассисоти байналхалқии молиявӣ.

6. Ба ҳокимияти шаҳри Тошканд супурда шавад:

якҷоя бо Вазорати тандурустӣ ва Вазорати умури дохилаи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон дар бадали як ҳафта масъалаи ба пуррагӣ ба ҳисоби Истгоҳи кӯмаки оҷилии тиббии шаҳри Тошканд гузаронидани биноро, ки қисман умури марказии диспетчерии «ОЗ» дар нишонии: шаҳри Тошканд, мавзеи С — 4, хонаи 17 «а» ҷойгир аст, баррасӣ кунад ва мувофиқи тартиби муқарраргардида ҳаллу фасл намояд;

биноҳои ҷудогонаро барои истгоҳҳои иловагии Истгоҳи кӯмаки оҷилии тиббии шаҳри Тошканд ҷудо кунад;

дар назди Истгоҳи кӯмаки оҷилии тиббии шаҳри Тошканд автобазаро барои автомошинаҳои санитарӣ бо роҳи аз нав ташкил додани автобазае кушояд, ки зертобеи идоравии ҳокимияти шаҳри Тошканд ба ҳисоб меравад.

7. Ба Вазорати меҳиқтисодиёт ва омори Ҷумҳурияти Ӯзбекистон якҷоя ба Вазоратӣ молия супурда шавад, ки барои соли 2003 лимити зарурии маблағгузории асосӣ ва ҳаҷми маблағгузории буҷавиро барои таҷдид ва таъмири ҷории биноҳо, ки истгоҳҳо ва истгоҳҳои иловагии кӯмаки оҷилии тиббии шаҳри Тошканд ишғол намудаанд, пешбинӣ кунанд.

8. Назорати иҷрои қарори мазкур ба зиммаи ҷонишинони Нахуствазири Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Р. С. Азимов ва Ҳ. С. Кароматов гузошта шавад.

Раиси Девони Вазирон
И. КАРИМОВ.

шаҳри Тошканд,
21 феврали соли 2002.

Конфронси Бунёди хайрияи «Маҳалла»

Конфронси Бунёди хайрияи ҷумҳурии « Маҳалла» ба амал омада, дар он раиси раёсати бунёди мазкур Аъзам Гадойбоев интихоб гардид, ки пештар раиси шӯъбаи шаҳри Тошканди Бунёди «Маҳалла» шуда кор мекард.

Дар конфронс масъалаҳои алоқаманди такмил додани кори бунёд ва ташкилотҳои он оиди иҷрои вазифаҳои оинномаиву барномавӣ, минбаъда рушд бахшидани инфрасохтори маҳаллаҳо, расондани кӯмаки моддиву иҷтимоӣ ба табақаҳои камбисоти аҳолӣ, таблиғи арзишҳои милливу фарҳангӣ мавриди муҳокима қарор гирифтанд. Зарурати ба ин мақсадҳо андешидани тадбирҳои иловагӣ оиди таҳким бахшидани равобит бо ташкилотҳои давлативу ҷамъиятӣ, мақомоти худидораи шаҳрвандон зикр ёфт.

Дар кори конфронс ҷонишини аввали Нахуствазири Ҷумҳурияти Ӯзбекистон К. Тӯлаганов, ҷонишини Нахуствазир Д. Ғуломова иштирок намуданд.

(ӮзА).

Паймон

Паёми зиндагӣ деҳ, зиндагонӣ мехоҳам

(Ғазалҳо)

Биё, биё, ки кунун шодмонӣ мехоҳам,
Зи кини оламу одам амонӣ мехоҳам.

Биё, биё, ки надорам дигар таҳаммули қаҳр,
Муҳаббату караму меҳрубонӣ мехоҳам.

Биё, биё, ки савор аст марги ман имрӯз,
Паёми зиндагӣ деҳ, зиндагонӣ мехоҳам.

Биё, биё, ки тирамоҳи пирӣ мешӯрад,
Ба баргу бори вуҷудам, ҷавонӣ мехоҳам.

Биё, биё, ки ба доруибақо ниёзам нест,
Гарам сазост бо ту, дайри фонӣ мехоҳам.

Биё, биё, ки наям дилгазони ишқу умед,
Ҳанӯз дилбариву дилситонӣ мехоҳам.

Биё, биё, ки зи ёри забонӣ, чун Паймон
Шикастааст дилам, ёри ҷонӣ мехоҳам.

* * * *

Дар фикри туям мудом, ай ёр,
Дар зикри ту субҳу шом, ай ёр.

Бар рағми мақоми хел-хелат,
Ҳастам ҳама якмақом, ай ёр.

Яъне зи азал чу моҳӣ дар об,
Дорам зи ту каму дом, ай ёр.

Розам зи ту рӯи дафтарам рехт,
Гаҳ пухтаву гоҳ хом, ай ёр.

Беназмии назми содаи ман,
Омад зи ту бар низом, ай ёр.

Аз юмни муҳаббати ту ишқам
Шуд шӯҳраи хосу ом, ай ёр.

Паймон зи кароматӣ ту дарёфт,
Ин маъниву ин калом, ай ёр.

* * * *

Меҳӯрад гоҳе гираҳ андар гулӯям об ҳам,
Хотирамро мекунад гоҳе мушавваш хоб ҳам.

Чаппа меояд гаҳе гӯсолаи қисмат маро,
Мушт яъне меҳӯрам з-аҳбоб ҳам, з-арбоб ҳам.

Бар ман аз бахти забун нӯшоба ҳам неш аст, неш,
Заҳр андар заҳр бошад гаҳ гулоби ноб ҳам.

Мезанам худро ба доши зиндагонӣ барабас,
Ҷуз табу тобам набахшад гоҳ обутоб ҳам.

Ғам занад аз чорсӯ гаҳ ҳад, ки надҳандам наҷот
Чашмаву ҷому нигору сабзаи шодоб ҳам.

Он қадар аз рӯзу аз шабҳои умрам гоҳ сер
Кин барам бар офтобу қаҳр бар маҳтоб ҳам.

Танг меояд маро олам гаҳе, Паймон чунон
К-андар он ҷое нагунҷам, дар бари Синтоб ҳам.

* * * *

Туро меҷӯяму ҷуз дарду доғатро намеёбам,
Нишонатро намедонам, суроғатро намеёбам.

Маро айём бе ту, гӯӣ ғайри дардгоҳе нест,
Дар он роҳат намебинам, фароғатро намеёбам.

Намехоҳам ба болои ту нисбат дод тӯбиро,
Чу ҳуснат ҳусни дар ҳадди балоғатро намеёбам.

Туро, олиҳаи ман, накҳат аз фирдавс меояд,
Ки ин ҷо мушки дархӯри димоғатро намеёбам.

На аз сокӣ карам, не лутф аз даврон расад имрӯз
Куҷоӣ, давлати ҷому аёғатро намеёбам?

Канорат дӯш гарм аз нағмаи гирои булбул буд,
Кунун ин ҷо ба ҷуз ғавғои зоғатро намеёбам.

Бидеҳ овозу боз овар зи дашти ҳаҷр Паймонро
Ки то дигар нагӯяд:-васлбоғатро намеёбам.

* * * *

Давоми мост шеъри гуфтаи мо,
Ғазалҳои ба мижгон суфтаи мо.

Ба боғи ёди ёрон мушк безад,
Хаёли хотири ошуфтаи мо.

Бигардад дилбаронро беҳӯшӣ
Замоне байти ҷони тафтаи мо.

Ватан ёбад зи қалби ҳақгузорон,
Каломи аз раҳи дил рафтаи мо.

Бигирад хайли завқи мо, яқин аст,
Ба нармӣ соҳати нагрифтаи мо.

Сухансанҷон кунанд ифшо пас аз мо,
Дури дар рамзҳо бинҳуфтаи мо.

Шавад уштокро зангӯла, Паймон
Пасон ҳам табъи огаҳхуфтаи мо.

* * * *

Хоксори хоксорон, ай падар,
Ҳақгузори ҳақгузорон, ай падар.

Кас надонам чун ту дар дунёи дун,
Марди мардон, ёри ёрон, ай падар.

Абри раҳмат ҳам ту, дасти лутф ҳам,
Хайркору хайрборон, ай падар.

Санги кин, асло набудат дар бағал,
Бар алайҳи кинадорон, ай падар.

Сирататро бинам андар обшор,
Сурататро дар баҳорон, ай падар.

Хӯрдагирони туро худ хӯрда хӯрд,
Будӣ бас аз комгорон, ай падар.

Меҳри ту дар ҷони некувон кавист,
Чун сутуни кӯҳсорон, ай падар.

Сар зи Паймонат шавад баъди сарат
Поймоли рӯзгорон, ай падар.

Аз мост, ки бар мост

Маълум аст, ки баъд аз ба даст омадани истиқлолият дар тамоми соҳаҳо , аз ҷумла, дар соҳаи маориф низ дигаргунсозиҳои куллӣ ба амал омаданд. Масалан, китобҳои дарсиву барномаҳои таълимӣ дар асоси арзишҳои миллӣ ба табъ мерасанд, ки аз ин дастовардҳо шумо бархурдоред. Таассуфовараш дар он аст, ки баъзе аз китобҳои дарсиву барномаҳои таълимӣ ба чоп мерасанду соҳибони худро дар вақташ дарнамеёбанд. Аниқтараш, аз нархи гарон будани онҳо шикоят мекунанду мегӯянд, ки гӯё китобҳои ба дигар забонҳо чоп шуда нисбатан арзон аст. Бигирем, «Барномаи адабиёти тоҷик» - ро, ки барои синфҳои I-IX моҳи сентябри соли гузашта дар нашриёти «Меҳнат» рӯи чопро дид. Мо, кормандони Маркази таълими ҷумҳурӣ, тақсимоти онро аз рӯи шумораи мактабҳо тақсим кардем. (Дар хусуси барнома соли сипаришуда тақризи А. Субҳон ва чанд андешаҳои камина ба табъ расида буданд.) Чанд моҳ пеш ба вилоятҳои Сурхондарё, Самарқанд, Фарғона ва Тошканд барномаи мазкурро мувофиқи шумораи мактабҳояшон фиристода будем. Афсӯс, ки то имрӯз ба ҳисобсурати Маркази таълими ҷумҳурӣ маблағ гузаронда нашудааст. Вилоятҳои Ҷиззах, Қашқадарё ва Намангон бошанд, ба гумонамон аз чоп шудани барнома хабар надоранд. Саравал аз ба табъ расидани барнома ҳамагон хушнуд шуда будем. Аммо тарбузамон аз бағал афтид. Зеро вақте, ки маводи таълимӣ соҳибони худро намеёбад, аз маблағ сарф кардану чоп кардани он худдорӣ кардан лозим буд. Зеро, ба ин савол дигар хел ҷавоби солим ёфтан душвор аст. Ин гуна камбудиҳое, ки содир гаштааст, мутаассифона як бору ду бор рух надодааст. (Ин нуктаро дар обуна шудани рӯзномаи «Овози тоҷик» низ ҳис кардан мумкин). Ҳатто дар ҷамъомадҳои мутахассисон баъзеҳо иҷрои корҳоеро ба зимма мегиранд, ки гӯё дар рӯзҳои наздик муаммоҳои таъмини маводи таълимӣ дар мактабҳои тоҷикӣ пурра ҳаллу фасл мегарданд. Ба пиндорамон, агар чунин ваъдаҳо амалӣ мегардид, дар бадали даҳ соли истиқлолият муаммоҳои дар боло зикршуда, пурра ҳаллу фасл мешуданд. Ва боз дар байни ҳайати Шӯрои илмӣ - методӣ мутахассисоне ҳастанд, ки оиди мазмуну мундариҷа ва моҳияти ин ё он маводи таълимӣ фикри хешро қотеъона меҳисобанду гӯё дархосту пешниҳодҳои ҳамкасбони дигари худро ошкоро сарфи назар мекунанд. Агарчи «ҷомаи бомаслиҳат кӯтоҳ намеояд», маҳз бо азму талошҳои бебурд ин ё он маводи таълимӣ дар сари вақт ба табъ намерасад. Яъне бо баҳсҳои аксаран бебурд маводҳои таълим дар сари вақт омодаи чоп намегардад. Охир кӣ бенуқсон эҷод мекунад?! Аз ин рӯ, хоҳиш мекунем, ки ҳар як инсони солимфикр ва худшинос оқилона андеша ронда, ба иҷрои ин ё он кори эҷодии манфиатбахш амалан рӯ оварда, дар чопу ба табъ расидаи китобҳои дарсиву методӣ ва дастрас намудани он сидқан кӯшад. Танҳо дар ҳамон сурат фарзандонамон аз мо ҳам оқилу донотар мешуданду ҷаҳонбиниашон васеътар мегашт. Мантиқи кори эҷодӣ ҳамин аст.

Ғ. БЕКНАЗАРОВ.

Қаҳвахонаи «Шанхай»

Дар ноҳияи Чусти вилояти Намангон Ҳабибулло ҳоҷӣ Аҳмадовро ҳама нағз мешиносанд ва эҳтиромаш мекунанд. Ӯ ҷавон бошад ҳам ба якчанд корхонаҳои ноҳия ва вилоят сарварӣ карда, бо кордонию ташаббускориаш аз дили бисёриҳо маъво пайдо кард. Борҳо корҳои некро ба ҷо овардааст. Ҳоло ӯ сарварии корхонаи «Сувмаш»-и ноҳияи Чустро ба ӯҳда дорад. Дар корхонаи номбурда таъмиристгоҳҳои насосии обӣ ба роҳ монда мешавад. Ҳабибулло ҳоҷӣ Аҳмадов солиён дар дил орзуе дошт, ки як қаҳвахонае бунёд созаду вай ғайричашмдошт бошад. Лоиҳаи қаҳвахонаро худи Ҳабибулло ҳоҷӣ таҳия намуда барои сохтмонаш гурӯҳи бинокорони соҳибмалакаро ҷалб сохт. Ба онҳо сари вақт масолеҳи зарурии бинокориро расонда дод. Муддати кӯтоҳ шафати роҳи Намангон — Тошканд, ки оғози шаҳри Чуст мебошад, биное қад рост кард, ки вай шаҳрвандонро ба ҳайрат гузоштааст. Онҳо ба ташаббускори сохтмон борҳо аҳсант хондаанд.

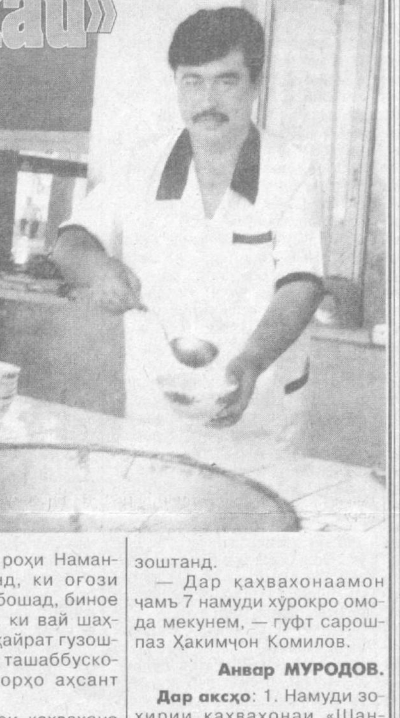

Лоиҳаи бинои қаҳвахона бо усули сохтмони Чин рост меомад. Ҳатто худи миҷозон ба вай «Шанхай» ном гузоштанд.

— Дар қаҳвахонаамон ҷамъ 7 намуди хӯрокро омода мекунем, — гуфт сарошпаз Ҳакимҷон Комилов.

Анвар МУРОДОВ.

Дар аксҳо: 1. Намуди зоҳирии қаҳвахонаи «Шанхай». 2. Сарошпаз **Ҳакимҷон КОМИЛОВ.**

Суратгир: муаллиф.

«Ӯзбекистон аз ҷомеаи ҷаҳонӣ ҷои муносиби худро ёфт»

Чунин ном дорад мақолаи Ютти Мэдер, ки дар шумораи махсуси маҷаллаи рангаи «Der Wechsei» («Дигаргуниҳо»)-и Олмон рӯи чопро дидааст.

Дар мақола баробари иттилооти маълумотӣ аз хусуси аҳолии мамлакати мо ва ҳаёти он дар бадали даҳ соли истиқлолият, аз он ҷумла хабар дода мешавад, ки«Ӯзбекистон дар амалӣ гардондани ислоҳоти сиёсиву иқтисодӣ ба комёбиҳои калон муваффақ гардид», ки аз сабаби нодир будани худ барояш унвони «Шакли ӯзбекии давраи гузариш»-ро гирифтааст. Зикр ёфтааст, ки дар натиҷаи ислоҳоти сохтории иқтисодиёт ҳаҷми истихроҷи нафт афзуда, имконияти ба содирот баровардани он фароҳам омад. Баробари ин рӯёндани ғаллаи худӣ аз берун овардани онро аз байн бардошт. Дар айни замон Ҷуҳурияти Ӯзбекистон соҳиби канданиҳои зиёди фоиданок мебошад ва он алҳол 3,3 триллион доллари ИМА арзёбӣ карда мешавад. Яке аз соҳаи муҳими хоҷагии халқи ҷумҳурият саноати автомобилсозӣ ва тайёрасозӣ мегардад. «Ӯзбекистон аз байни ҷомеаи ҷаҳонӣ ҷои муносиби худро пайдо кардааст. Шартномаҳои сершумор ва муносибатҳои шарикӣ бо ташкилотҳои байналхалқӣ, давлатҳо ва иттиҳодияҳо, аз он ҷумла ташаббус оиди созмон додани минтақаи аз силоҳи ядрой орӣ дар Осиёи Марказӣ далели равшан аз сиёсати дурбинона ва мӯътадили берунии он мебошад»— навиштааст Мэдер хонум. Қисми зиёди мавод ба гузаштаи таърихии халқи ӯзбек, алоқамандии маҳалли воқеи Ӯзбекистон, ки дар маркази Роҳи бузурги абрешим ҷойгир шудааст, бо дигар давлатҳо ва мамлакатҳо бахшида шудааст, ки боиси хеле рушд ёфтани фарҳанг дар ин қаламрав гардидааст. «Бисёр олимон, мутафаккирон, шоирон ва арбобони давлатии ин мамлакат дар санадҳои гузашта ба рушди тамаддуни ҷаҳонӣ саҳми муносиби худро гузоштаанд», — тавзеҳ додааст муаллифи мақола. Баробари ин муаллиф дар хотимаи мақолааш зикр мекунад, ки давлати мо соҳиби нерӯи бузурги илмӣ ва сайёҳӣ мебошад.

ОИ «Ҷаҳон».

Ёди қурбониёни қатағон—муқаддас

Бо ташаббуси Президенти Ӯзбекистон Ислом Каримов корҳои зиёди хайр оиди эҳёи номи мубораки ҳамватаноне ба иҷро расонда мешаванд, ки барои озодии Ватан, халқи хеш ҷонашонро нисор кардаанду дар давраи салтанати мустамликадорӣ қатағон гардидаанд. Далели равшани ин корҳои бузург сохтмони Маҷмӯи ёдгории «Шаҳидлар хотираси» дар пойтахти мамлакатамон ва дар он ҷо бунёд намудани Осорхонаи «Ёдбуди қурбониёни қатағон» мебошад.

Дар ин бора сухан дар маҷлис дар ҳокимияти шаҳри Тошканд рафт, ки дар он олимон ва нависандагони номдор, муаррихон, намояндагони ташкилоту муассисаҳои мухталиф, аҳли ҷамъият иштирок намуданд. Дар маҷлис иттилоот оид ба таҳияи нақшаву консепсияи мавзӯъҳо ба вуҷуд овардани нигораҳои осорхона шунида шуд. Аз он ҷумла зикр ёфт, ки лоиҳа анҷоми худро ёфта, корҳои бунёдкорӣ баробари истифода бурдани усулҳои нодири санъати амалии халқ меъмории анъанавии миллӣ ва ҷаҳонӣ бо суръати баланд давом доранд. Вазифаи муҳим ҳамчунин таъмин намудани ин кошонаи маънавият бо нигораҳои ба худ хосу нодире мебошад, ки ба тарбияи халқ, махсусан ҷавонон дар рӯҳи ғояи истиқлол, садоқатмандӣ ба Ватан, ба хотири қадр намудани арзишҳои таърихиамон ба забон гирифта шуд. Дар маҷлис ҷонишини нахуствазири Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ҳ. Кароматов иштирок намуд.

Э. ХОЛИҚОВ,
мухбири ӮзА.

Ман аз бегонагон ҳаргиз нанолам

Андешаҳо аз натиҷаҳои обуна ба рӯзномаи «Овози тоҷик» дар вилоятҳои Ҷиззаху Навоӣ

Фасли зимистон ақиб монд. Инак, мардум боз аз соли нав гом бардошт. Инсоният аз асри илму техника ба давраи ихтироъкориҳои бузургу беҳамто рӯёрӯ хоҳад шуд. Муҳимтарин рӯйдодҳо, ки дар рӯзгори ҳаррӯза ба вуҷуд меоянд, қаблан аз тариқи васоити ахбори умум инъикос меёбад. Дар ин миён нақши рӯзномаву маҷалла низ назаррас аст.«Сабт аст дар ҷаридаи олам давоми мо» гуфтани Ҳофиз то ҳол гӯё ба худ чангу ғуборе нагирифта қимматӣ худро гум накардааст.

Чун анъана дар ҷумҳурӣ мавсими обуна ба нашрияҳо айнан дар ибтидои фасли тирамоҳ шурӯъ шуд.Ин нашрияҳои мухталиф дар арсае, ки фаъолият доранд, бар он кӯшиданд, ки ҳар чӣ сафи хонандагонаш зиёд бошад. Бошад, ки ба он ҳар чӣ зиёдтар хонандагон обуна шаванд. Ягона рӯзномаи тоҷикие, ки ҷумҳуриявист — «Овози тоҷик» аз ин гуфтаҳо мустасно нест. Оре, ин ҳамон рӯзномаест, ки таърихи қариб ҳаштодсола дорад ва хушбахтона ҷун «Бухорои шариф», «Шӯълаи инқилоб» ва дигар нашрияҳои ибтидои асри бист аз фаъолият бознамонд.

Дар ибтидои фаъолияти ин рӯзнома Садриддин Айнӣ, Саидризо Ализода барин публисистони маъруфи тоҷик аз забону адабиёт, таъриху сарнавишти тоҷикон бо сӯзу гудоз навиштанд. Шояд дар он давра майлу хоҳиш ба рӯзномахонӣ дар дили мардум зиёд буд.

Аммо фаромӯш набояд кард, ки ҷаҳонбиниву маърифат ва тафаккуру ҳисси миллии тоҷиконро махсусан дар ин даврае, ки даргириҳо ба вуҷуд омада якумр сабақ хоҳад шуд, бо пешина муқоиса кардан ҷоиз нест.Бо вуҷуди даву тозҳои зиёд ва таблиғи доимӣ барои зиёд намудани шумораи обуначиёни «Овози тоҷик» боз натиҷаи дилхоҳ ба даст наомад. Басо роҳбароне дидаам, ки ваъдаи калон дода буданд, аммо фаромӯш сохтанд магар, ки «қарз ҳам қарз асту ваъда ҳам қарз».

Рӯзнома минбарест, ки мушкиливу муаммои одамон мавриди баррасӣ қарор мегирад ва роҳу тадбирҳои ҳалли онро меҷӯянд. Аз ин нигоҳ рӯзноманигор касест, ки навиштаҳояш ба дарди ҷомеа бояд бархӯрад. Робитаи мардум бо рӯзнома боиси ҳалли басо масъалаҳое бояд гардад,ки дар кушодани гиреҳҳои он муаммоҳо ҳатто роҳбарон оҷизу нотавонанд. Аммо имрӯз воқиан чунин аст? Аз таҷрибаи корӣ ба хулоса омадан мумкин аст, ки алҳол мардуми газетахон кам шудааст.Тафаккури одамон новобаста аз мушкилиҳои мавҷуда эътимоду боварӣ ба ин дастгоҳ костааст. Вагарна бар ивази истеъмоли пай дар паи нӯшокиҳои спиртӣ ба рӯзнома обуна шуда, барои фарзандонаш китобу асбобҳои хониш мехариданд.Шояд баъзеҳо иддао кунанд,ки «обуна ба газета маҷбурӣ нест».Сонияи мегӯянд« кай газета ба доди мо расид?»Ҳамчун ҷавобе ба ин иддао метавон гуфт, ки дар мавриде, ки рӯзнома ё рӯзноманигор ҷиҳати ҳалли муаммо «дасткӯтоҳӣ» мекашад.Оё боре ба идора дар хусуси ину он масъалаи ҷиддӣ муроҷиат кардаанд? Дар ҳудуди ду вилоят (Ҷиззаху Навоӣ) камчинии китобҳои дарсӣ барои хонандагони синфҳои ибтидоӣ касро ба ташвиш меоварад. Инчунин дар баъзе мактабҳои тоҷикӣ нагузаронидани марҳилаҳои аввали мусобиқаҳои ҷумҳуриявӣ (Умид ниҳоллари) ҳайратангез аст. Дар аксари мактабҳо бастаи рӯзномаҳои «Овози тоҷик», «Маърифат» умуман нест. (Дар ин бора маводи алоҳида омода хоҳем кард). Магар ин аз беэътиноии роҳбарон нисбат ба забон, сарнавишти наврасоне, ки оянда дар дасти онҳост, дарак намедиҳад? Пӯшида нест,ки дар каллаи баъзе сарватмандони бефарҳанг чунин ақидае ҳукмрон аст. «Аз хондану омӯзиш касе пулдор ва соҳиби сарват нашудааст». Дар ин ҷо ривояте ба ёд мерасад.

Дар хонае маймун танҳо мезист. Дар ҷевон китобҳои зиёд буд. Ба маймун гуруснагӣ тадриҷан ҳамла мекард. Ногаҳ чашмаш ба нони дар баландӣ овезон буда афтид. Ҳарчанд кӯшиш кард, онро гирифта натавонист. Аммо баъд ба сараш фикре зад. Китобҳоро болои ҳам гузошта оқибат нонро ба даст овард ва худро аз чанголи гуруснагӣ вораҳонид.

Аксари роҳбарони мактаб аз он шиква мекунанд, ки сарварони болоӣ имкон намедиҳанд,ки ба рӯзномаи дилхоҳ нависонанд. Аммо гумон аст, ки боре ба талаби қатъӣ пеши роҳбари муассисаашон ҳозир шуда бошанд.Борҳо ба мудири шӯъбаи маорифи ноҳияи Фориш занг зада, дар мавриди обуна ба «Овози тоҷик» амр додани муовини ҳокими ноҳияи мазкур Шодӣ Шавқиевро шоҳид шудаам. Аммо баъдтар таъсиру қурб надоштани ин фармоиши муовини ҳокимро хуб эҳсос кардам.-Чанде пеш як навиштаи омӯзгор аз ноҳияи Нурато Ӯзбекбой Раҳмоновро, ки дар рӯзнома чоп шуд,мутолиа карда, ба бисёр нуктаҳои ҷолиб дучор шудам. Вале агар омӯзгоронро қишри миёнаҳои аҳолӣ шуморем, магар нестанд дар ҷомеаи имрӯза тоҷиконе, ки аз сарвату давлат намедонанд, худро ба куҷо зананд. Омӯзгореро медонам, ки бастаи шумораҳои ҳарсолаи «Овози тоҷик» як хонаашро банд намудааст.

Хушбахтона зимни боздиди расмӣ сарони ду ҷумҳурӣ (Ӯзбекистону Тоҷикистон) қарордод дар хусуси истифода аз воситаҳои ахбори тарафайн аҳду паймон намуданд. Умед аст, ки нашрияҳои Тоҷикистон боз ба дасти мо хоҳад расид ва аз ҳаёту зиндагии ҳаммилатони худ огоҳ хоҳем шуд.Муҳим он аст, ки аз имкониятҳои мавҷуда фаровон истифода бурда, баҳри ҳифз ва рушди забони модарӣ (забоне, ки Рӯдакии суханвар то Айниву Лоиқи хушбаён ба он қабои зебо пӯшондаанд) кӯшиш намоем. Дар даврае, ки нархи китобҳои дарсӣ гарон аст, аз хариди он барои фарзандони мактабхони худ пулро дареғ надорем. Фаромӯш набояд кард, ки ин ҳама нархи қиммат муваққатист. Дар сурате, ки натиҷаи мавсими обуна риққатовар аст, шикваву гилагузорӣ аз як роҳбари аз маънавияту фарҳанг дур дида аз афродест, ки аз миллату бузургии он аз даври Сомон то имрӯз, ки дар ватанаш бунёдкориҳои беҳамто мекунад, парво надорад. Ин мисраъҳои Ҳофиз навиштаи маро хулосаест.

Ман аз бегонагон ҳаргиз нанолам
Кӣ бо ман ҳар чӣ кард он ошно кард.

Анорбой НАЗАРОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик»
дар вилоятҳои Ҷиззаху Навоӣ.

Кишваре дар ғами насли оянда

Имсол Кувайт бори 41-умин ин иди миллии худ (25.02.)-ро ҷашн менамояд. Азбаски хонандагони рӯзнома дар бобати ин кишвари кӯчаки араб чандон маълумоти зиёд надоранд, мехоҳем дар ин замина як «сайре» ба таърихи навин ва сохти маъмуриву ҷуғрофӣ ва иқтисодии он намоем.

Ғайр аз ин, ки Ӯзбекистон бо Кувайт алоқаи дипломатӣ дорад ва сафири он Валид Аҳмад Муҳаммад АЛ-КАНДОРӢ дар охири соли гузашта эътиборномаи худро ба роҳбари Ӯзбекистон супурда буд.

Кувайт дар шимоли шарқии нимҷазираи Арабистон воқеъ гардида, аз шимол ва ғарб бо Ироқ, ғарбу ҷануб бо Арабистони Саъудӣ, аз шарқ бо халиҷи Форс ҳамҳудуд мебошад. Масоҳати умумии мамлакат 17,8 ҳазор км. мураббаъ буда, аҳолиаш 2,4 млн. нафар аст.

Сохти давлатии Кувайт мутлақияти конститутсионӣ мебошад ва амир роҳбари он маҳсуб мегардад. Амир Шайх Ҷобир Алаҳмад Алҷобир Ассабоҳ аз 31 декабри соли 1977 роҳбари давлат мебошад. Ӯ инчунин сарфармондеҳи Қувваҳои Мусаллаҳ аст. Маҷлиси миллӣ (парлумон) аз 50 нафар иборат буда, бо қонунофарӣ машғул аст. Амир соҳиби ҳуқуқи пароканда намудани Маҷлиси миллиро низ дорад.

Амир инчунин ҳуқуқи таин намудани нахуствазир ва (бо тавсияи ӯ) вазиронро низ дорад. Роҳбари мамлакат соли гузашта ворисӣ тахт шайх Саъд Алабдуллоҳ Алсалимро дафъатан нахуствазир таин кардааст.

Вазъияти сиёсӣ дар дохили мамлакат тақрибан ҳамеша дар эътидол аст ва ягон фармону қарори амир боиси эътирози мардум намегардад. Боиси ин барқарорӣ бо ҳадаф сарф шудани даромади мамлакат мебошад, ки он асосан барои тандурустӣ, таълим ва тарбия, сохтмони иқоматӣ, ободии шаҳр ва дигар соҳаҳои иҷтимоӣ харҷ мегардад, ки ин омили асосии нуфузи ҳукумат мебошад.

Маълум аст, ки Кувайт аз лиҳози даромад ба ҳар сари аҳолӣ дар ҷаҳон аз пешсафтарин кишварҳо ба шумор меравад. Дар солҳои охир ҳаҷми маҳсулоти умдаи дохилии мамлакат 43,7 млрд.долларро ташкил менамояд. Иқтисодиёти Кувайт асосан ба саноати нафт такя менамояд, ки имрӯз он 96,5 млрд.баррелро ташкил мекунад, ки ин даҳ фоизи захираҳои нафти кашфшудаи ҷаҳон мебошад. Қисми зиёди даромади нафт агарчи барои рушди иқтисоди кишвар, боло бурдани некуаҳволии халқ харҷ мегардад, даҳ фоизи он ба «Сандуқи авлоди оянда» пардохт мешавад, ки аз он имрӯз истифода намешавад.

Яке аз сандуқҳои иқтисодӣ ва молии Кувайт, ки бо мамлакатҳои хориҷӣ робитаҳои хуби кӯмакро ба роҳ гузоштааст, Сандуқи рушди иқтисодии Кувайти араб ном дорад, ки дар хусуси фаъолияти он чанд нуктаро ёдовар мешавем.

Сандуқи мазкур барои дастгирии равнақи иқтисодиёти кишварҳои рӯ ба инкишоф, аз лиҳози моддӣ ва техникӣ таъмин намудани барномаҳои иқтисодӣ, ҷудо намудани вом барои онҳо соли 1961 таъсис ёфтааст. Дар тӯли чил сол он ба ҳаҷми 3138 млн. динор (як динор 3,06 доллар) 603 вом тахсис намудааст. Ин маблағ барои 97 мамлакат тақсим шудааст, ки 52,8 фоизи воми мазкур ба саҳми кишварҳои арабӣ рост меояд. Барои дигар давлатҳои осиёӣ ва урупой 27,3 фоиз, барои кишварҳои африқоӣ 17,5 фоиз ва ғайра тақсим гаштааст. Ва ин вомҳо барои соҳаҳои нақлиёт, алоқа, барқ, кишоварзӣ, саноат, таъминоти об ва канализатсия харҷ гашта, ба ғайр аз ҳамаи ин Сандуқи рушди иқтисодӣ дар ин муддат ба ҳаҷми 68 млн. динор 202 грант ҷудо намудааст.

Вомҳое, ки ба мақсади дастгирии рушди иқтисодӣ ҷудо карда мешавад, ба ҳисоби миёна ба 22 сол, бо имтиёзи чор сол ва суди солонаи он ба ҳисоби миёна 3,5 фоиз дода мешавад.

Дар байни кишварҳои вомгиранда Ӯзбекистон низ зикр гаштааст, ки соли 1997 барои бо об таъмин намудани шаҳрҳои Нукус ва Урганҷ ин лоиҳа бо шартнома 18 млн. доллар гирифтааст.

Ва умуман байни ду кишвар аҳдномаи робитаи дипломатӣ соли 1994 ба имзо расидааст. Аммо аллакай соли 1992 нахустин ташрифи ҳайати расмии Кувайт ба амал омада буд. Он ҳайат зери сарпарастии вазири молияи Кувайт омада, ба қабули роҳбари Ӯзбекистон мушарраф гашта буд. Баъдан соли 1994 ҳайати ширкати «Ӯзбекистон ҳаво йўллари» ба Кувайт рафта, барои ба роҳ гузоштани парвоз аҳду паймон намуда буд.

Намояндагии Сандуқи байналмилалии хайрияи Кувайт бошад, дар Ӯзбекистон соли 1996 пас аз сафари роҳбарияти он ба Тошканд кушода шуд.

Бахтиёр ИБРОҲИМОВ.
Тоҷибой ИКРОМОВ.

Дар сурат: намуде аз пойтахти мамлакат — Алкувайт.

Кошонаи нотакроре мегардад

Дар солҳои истиқлолият дар Ўзбекистони маҳбубамон дар қатори дигар соҳаҳо ба ривоҷу равнақи фарҳанг ҳам диққату эътибори калон дода мешавад. Мо мисоли равшани онро дар сохтани биноҳои нав ба нави ба таъиноти фарҳангӣ ҳам мушоҳида мекунем. Минҷумла, бинои чанд Осорхонаи зебо, театру кинотеатрҳо, китобхонаҳо сохта шуданд. Бинои таҷдидгардидаву аз нав сохташудаи Театри миллии ўзбек мисоли барҷастаест аз фаъолияти доманадор дар ин бобат.

Баробари ин сохтмони чандин биноҳои дигари таъиноти фарҳангӣ идома доранд, ки дар байнашон Консерваторияи давлатӣ ба номи Мухтор Ашрафӣ мебошад. Бинои ин маскани мусиқӣ дар кўчаи Абайи пойтахт қад кашидаасту алҳол ба яке аз биноҳои болобаланди маҳали мазкур мубаддал гардидаасту рўзҳои наздик ба яке аз кошонаи нотакроре тадбил меёбад.

Алҳол дар ин кошона корҳои охирини пардоздиҳӣ ба иҷро расонда мешаванду дере нагузашта боз як биное дари худро боз мекунад, ки бо ҳусни нотакрораш дили ҳамагонро ба тасхир хоҳад овард.

Бояд тазаккур дод, ки ташаббускори бунёди кошонаи мазкур сарвари тамоми корҳо Президенти мамлакатамон Ислом Каримов мебошад. Президент борҳо рафти сохтмони ин кошонаро муоина карда, маслиҳатҳои пурқимат доданд ва дар бобати суръати баланд пайдо кардани бунёдкорӣ нақши муҳиме бозиданд.

Як далелро алоҳида зикр кардан лозим меояд. Баъди вожгун шудани салтанати пештара Ўзбекистон аввалин мамлакат дар байни давлатҳои мустақили масоҳати пештара ИҶШС гардид, ки ба сохтмони Консерватория шурўъ намуд ва барои он маблағ дарёфт. Ин далел аз ҳамин гувоҳӣ медиҳад, ки давлати мо барои сохтмони чунин кошонаҳои зебо маблағро дареғ намедорад, ки дар оянда барои халқ, бахту саодати он хизмат мекунанд.

— Бинои Консерваторияро мо ба фарзандони зукко, истеъдоднок, пуриқтидори мусиқӣ дар вақтҳои наздик ба истифода месупорем, — мегўяд пардозгари Ҷамъияти саҳҳомии «Тўрон» Гулсам Ҳасанова. — Ва он зебанда ба сарзаминамон гардида, ҳаваси бисёриҳоро хоҳад овард.

Ногуфта намонад, ки дар сохтмони ин кошонаи санъат бинокорони Ҷамъияти саҳҳомии «Тўрон» ва тресті рақами 159-уми бинокорӣ саҳми беандоза доранд. Баробари дар фурсати кўтоҳ ба иҷро расондани корҳои бунёдкорӣ онҳо алҳол пардоздиҳии биноро низ бо суръати баланд идома медиҳанд.

Дар бораи бинои Консерватория ҳарф зада, гуфтан ҷоиз аст, ки он, аз бисёр ҷиҳат боиси диққату эътибор аст. Аввало вай барои рушди ҳаёти маънавии мамлакатамон хизмат мекунад. Яъне пойдевори ҳаёти нави маънавиамонро то андозае мустаҳкам месозад. Баъдан, бар асари он ки дар мамлакатамон тарбияи авлоди баркамол ба дараҷаи сиёсати давлатӣ бардошта шудааст, ҳамин қабил корҳои зиёд ба иҷро расонда мешаванду аҳамияти иҷтимоиву сиёсиро моликанд. Ва кошонаи мазкур дар рўзҳои наздик ба маркази навбатии тарбияву ба камол расондани ҷавонони соҳибистеъдодамон мубаддал меёбад. Баробари ин ба ҷавонамон дар бобати омўзиши мероси бои мусиқӣ нақши калоне мебозад.

Охир, мероси мусиқии халқи ўзбек бой аст, решаи вай аз қаърҳои асрҳо об мехўрад. Бо назардошти он бе ягон муҳобот, кошонаи мазкур солҳои дароз ба халқи мусиқидўстамон хизмат мерасонад.

Алқисса, кошонаи санъат ба халқамон мезебад ва аз он фахру ғурур кардан меарзад.

(Мухбири худамон).

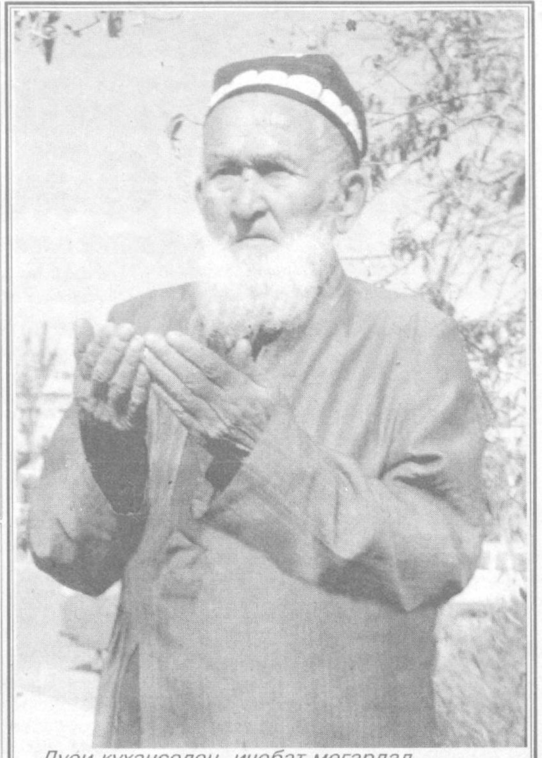

Дуои куҳансолон иҷобат мегардад.

Суратгир: А.МУРОДОВ.

«Мактаби Рихтер» дар Тошканд

Дар Институти бозомўзии духтурон, дар назди кафедраи кардиология ва фаъолияти ташхис намояндагии Ҷамъияти саҳҳомии «Гедеон Рихтер» (Венгрия) «Мактаби Рихтер»-ро боз намуд.

Намояндагии Ҷамъияти саҳҳомии дорусозии «Гедеон Рехтер» дар пиёда намудани барномаҳои ҳукуматии Ўзбекистон низ ҳар сол саҳм мегирад. Ҳоло аз доруҳои истеҳсоли ин корхона бештар аз сад навъ дар Ўзбекистон ба фурўш мерасад. Дар 40 поягоҳи офиятсозии шаҳрҳои Тошканд, Самарқанд, Бухоро, Урганҷ доруҳои «Гедеон Рихтер» аз озмоиш гузаштааст.

Ин корхона, ки беш аз садсола таърих дорад, солҳои охир дар ҳаёти тиб ва табибон мавқеи ба худ хосро соҳиб гардид, ки муттасил дар тадбирҳои солонаи ҷумҳурӣ дар заминаи «Хонаводаи солим-насли солим», Барномаи давлатии «Насли солим» дар вилоятҳо ширкат менамояд, арзишҳои инсониро аз ҳама боло мегузорад.

Дар «Мактаби Рихтер» низ барои духтурон дарсҳои омодагӣ ташкил мегардад, ки шунавандагони он дар саросари кишвар аз ҷумлаи духтурони бемориҳои дохила дар ҳимоя ва дастгирии қишри куҳансоли аҳолӣ кўмаки касбӣ мерасонанд.

— Ҳоло пешгирӣ намудани ҳар беморӣ як доллар бошад, барои ташхиси он 80 доллар харҷ мешавад, — мегўяд мудири кафедраи кардиология ва фаъолияти ташхиси Институти бозомўзии духтурон, номзади илми тиб Лилия Отахонова, — агар ин кор то бемории шахс рафта расад барои табобати он 321 доллар бояд сарф карда шавад, ки бубинед чӣ қадар тафовут дорад.

Т.ИКРОМОВ.

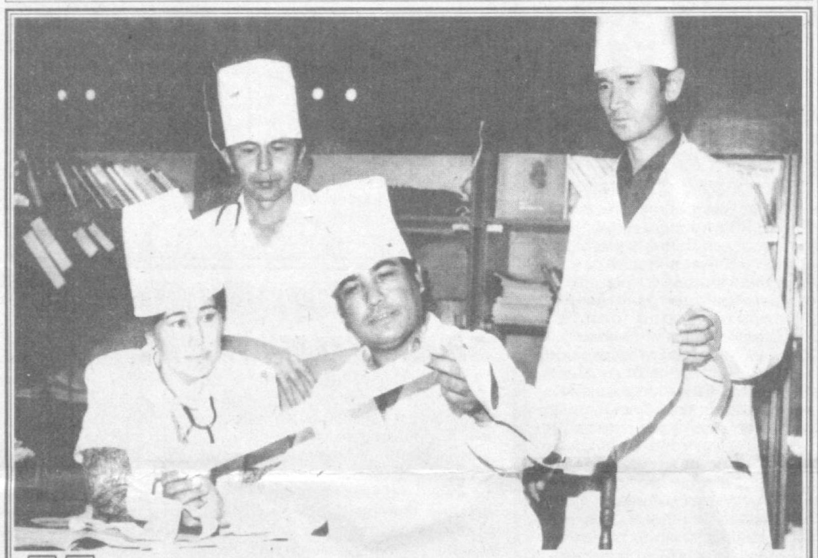

Марҳами дилҳо

— «Ман вақте, ки ба касалии сактаи дил гирифтор шудам, бо вуҷуди дар соҳаи тиб таҷриба доштам ба худтабобат машғул нашуда, назди духтур Маъруфҷон рафтам. Ў ба табобати ман шурўъ кард ва дар байни 22 рўз худро чун пештара ҳис кардам. Аз вай хеле миннатпазирам, ҳаргиз ба бахти беморон ў касал нашавад» — менависад дар мактуби миннатдориаш ба нишонии қабулхонаи рўзнома дар вилояти Фарғона мудири дорухонаи ноҳияи Сўх Набиҷон Аҳмедов.

Чӣ хуб аст, вақте дар ҳаққи ту касе миннатдорӣ баён мекунад. Охир ба дарди касе марҳам шудан, дар рўзҳои душворӣ ўро ҳамроҳ будану мушкилоташро осон намудан аз дасти ҳар кас ҳам намеояд,

Чунин арзи миннатдориҳо дар ҳаққи духтури касалиҳои дил Маъруфҷон Эгамов хеле бисёранд.

Зодаи Сўхзамин тоҷикписаре аз маҳаллаи Демирсад, ки деҳаи Мирсаид низ номанд, дар Самарқанди бостонӣ таҳсил кард. Ба зодгоҳ баргашту таҷрибаро дар касалхонаи марказии вилоятӣ гузаронид. Сонияш дар мактаби духтури машҳури дил профессори шинохта, академик Чазови машҳур сабақ омўхту касби худро чуқур азбар намуд. Баъдтар ў чун духтури дил ном баровард. Вале роҳе, ки тай кард, осон набуд. Дар ин ҷода даву тозҳову гирумонҳо, заҳмати зиёд ниҳон буд.

Инак, наздик 27- сол аст, ки ин ҷавонмарди хушнамуд дили бемори мардумро табобат мекунад, гоҳ бо суханони хуб, гоҳ бо маслиҳати самимӣ ва гоҳе бо доруву дармон ба дили мардум қувват мебахшад.

Духтури оддии дирўза имрўз сардухтури касалхонаи дили вилояти Фарғона, мутахассиси калони назди шўъбаи тансиҳатии вилоят оиди табобати касалиҳои дил аст, духтури тоифаи олӣ.

Маъмурҷон ҳоло 50 - сола бошад ҳам, дар ин соҳаи касб таҷрибаи бой ва дониши кофиро соҳиб аст. Бо устодони худ, ки дар Маскаву Тошканд кору зиндаги доранд, ҳамеша дар мулоқот ва дар алоқаи наздик аст.

Вай ҷавонмарди дасткушодест. Азму иродаи қавӣ дорад. Сахтгир, дар айни замон меҳрубон аст.

Гоҳо дар ноҳияи дурдасти Бешариқ ва гоҳе Қува ва гоҳе дар Сўх ў бо табобат ва хабаргирии беморон банд аст.

Маъруфҷон маслиҳатгару маслиҳатдеҳи духтурони касалии дили шаҳру ноҳияҳои вилоят буда, ҳар замон бо онҳо таҷриба иваз мекунад. Аз ҳамдигар меомўзанд, аз боби навигариҳои соҳа гуфтугузор мекунанд.

Духтури имрўза бояд ҳамеша дар ҷустуҷў бошад, ба усули муфиди муолиҷа диққати ҷудогона диҳад, аз таҷрибаи пешқадами тибби ҷаҳонӣ воқиф бошаду аз технологияи тиббии асрӣ истифода карда тавонад. Аз ин сабаб ҳам дар беморхонаи вилоятие, ки ў фаъолият дорад, техникаи ҳозиразамони ҷарроҳии дил ҳамеша омодаи кор аст. Дар дигар беморхонаҳо дарёфтани чунин асбобу анҷоми тиббӣ амри маҳол аст. Дар пешравии ин кор албатта ташкилотҳои ҳомӣ саҳми муносиб мегузоранд.

Интихоби духтурони пурдон, корбарӣ бо онҳо ва тарбияи шогирд яке аз самтҳои аввалиндараҷаи сардухтур аст. Вай духтурони соҳибмалакаву пурдонро ба атрофаш ғун мекунад, то ки рақобат рўи кор бошаду кори соҳа пешрав гардад. Ҳоло беш аз 13 нафар духтурони касалиҳои дил, ки бо сардухтур паҳлу ба паҳлу истода фидокорона меҳнат мекунанд, ҳам соҳибмалака ҳастанд.

Иштирокчии чандин симпозиумҳои соҳаи хеш, духтури шинохтаи соҳа Маъруфҷон сўи фатҳи қуллаҳои нопайдокорӣ тиб қадам мезанад.

— Дар як вақти кўтоҳе ин ҷавони кордон касалхонаи худро созу хуб аз таъмир баровард, ба беморхонаи ў ҳар чӣ лозим аст, мо дареғ намедорем. Чун мутахассис рўз то рўз малакаи худро баланд мекунад. Маъруфҷон ёрдамчии фаъоли ман аст, — таъкид мекунад мудири шўъбаи тандурустии вилояти Фарғона Ҳамрохон Ҳоҷираҳматова.

Соҳиби се фарзанду як набераи дўстрў Маъруфи Эгамзод, ки ба дарди ҳазорҳо беморон даво мебахшад, дар эъзози ҳамдиёрон аст. Ба ў саломатӣ, умри боқӣ ва барори кор хоҳонем.

Каримҷон МУҲИДДИНОВ, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Фарғона.

Мусобиқоти расмӣ

Дар Урганҷ мусобиқоти шоҳмот барои ҷоизаҳои рўзномаҳои вилоятии «Хоразм ҳақиқати», «Хорезмская правда» ва маъмурияти шохобчаҳои магистралии электрии Хоразм ба поён расид. Дар он аз тамоми шаҳру ноҳияҳо 100 нафар варзишгарон барои ҷоизаҳо талош карданд. Дарвоқеъ, ин мусобиқот бори 32 гузаронда мешавад. Минбаъд мусобиқоти шоҳмотбозони ҳаваскор ҳамчун қувваозмоии расмӣ шуда мегузарад. Ин дар роҳи аз рўи дигар хелҳои варзиш гузаронданн мусобиқаҳои расмӣ қадами нахустин хоҳад шуд. Дар талошҳои навбатӣ бори чорум аст, ки муаллим Руслан Ниёзматов соҳиби ҷои аввал шуда, чемпиони вилоят шуд. Дар байни занону духтарон корманди тиб М.Сатторова ғолиб баромад.

(ЎзА).

Роҳҳои обии Роҳи бузурги абрешим

— Маърўзае, ки оиди ин мавзўъ мудири шўъбаи «Торихи санъат»-и Пажўҳишгоҳи санъатшиносии Фарҳангистони бадеии Ўзбекистон, академики Академияи улуми Ҷумҳурияти Ўзбекистон Эдвард РТВЕЛАДЗЕ дар қабулгоҳи тошкандии Пажўҳишгоҳи Фаронса оид ба омўзиши Осиёи Марказӣ дар назди Сафоратхонаи Фаронса дар Ҷумҳурияти Ўзбекистон қироат намуд, рағбати олимони ўзбек ва хориҷӣ, намояндагони корпусҳои дипломатӣ ва расонаҳои ахбори оммавиро ба миён овард.

— Ин мавзўи камтаҳқиқшуда, ки маводҳои он аввалин бор ҷамъ оварда ва баррасӣ карда мешаванд, имкон медиҳанд, ки саҳифаҳои тозаи торихи Роҳи бузурги абрешим равшан карда шаванд,— мегўяд олим.—Ин маводҳо нақши муҳими ниёгони гузаштаи сарзамини мо - Суғдиён, бохтариён ва хоразмиёнро дар азхудкунии роҳҳои обӣ-баҳрӣ, дарёӣ ва кўлии Роҳи бузурги абрешим тасдиқ менамоянд.

Қобили таваҷҷўҳ аст, ки бинобар ин мавзўъ аввалин ёддошт аз хусуси яке аз онҳо-(Даргомани хоразмӣ) дар Бойгонаи қарнҳои VI-V-и то милодӣ, ки дар ҷазираи баҳри Миёназамин Элефинтин ба даст омадаанд, боқӣ мондааст. Аз сарчашмаҳои хаттӣ ҳамчунин аз хусуси Оронтеи бохтарӣ, ки дар ҷазираи Делос хизмат мекардааст, маълум аст. Ин шаҳодати он аст, ки дар он замонҳо ҳамдиёрони мо ба он мавзеҳо метавонистанд танҳо бо роҳи баҳрӣ бираванд.

Маводҳои ба ин зудӣ ба даст омада низ шаҳодат медиҳанд, ки суғдиён ба Чин ва Ҷопон мерафтаанд. Чунончи, дар қасри Хорюзӣ, ки дар шаҳри Нараи Ҷопон воқеъ аст, навиштаҷоти суғдие, ки дар чўби сандал ҳак сабт шудааст, пайдо гардид. Дар вилояти Кантон, ки дар ҷанубу шарқии Ҷумҳурияти Мардумии Чин воқеъ мебошад, сағонаи тақрибан понздаҳ аср муққадам биноёфта пайдо гардид, ки намунаҳои тангаҳои шоҳи сосониён Парвиз ва зарфҳои нуқрагин бо тамғаи чечӣ ва навиштаҷоте, ки ба намояндаи «аҳли Чоч» мансуб будани онро нишон медиҳанд, пайдо шуданд. Маълум аст, ки Чоч вилояти Тошканди имрўзаи Ўзбекистон аст. Баробари ин ҳуҷҷатҳои ба даст омада шаҳодат медиҳанд, ки дар ин минтақа то миёнаҳои асри VIII минтақаи аҳолинишини зардуштиёни Суғд мавҷуд будааст.

Аҷиб аст, ки як қатор муаллифони Юнони қадим ва сарчашмаҳои хаттии асрҳои IX-X низ аз хусуси мавҷуд будани роҳҳои обии Роҳи бузурги абрешим ёдовар шудаанд. Маълум мегардад, ки ин роҳ ба воситаи дарёи Ҳинд аз нимҷазираи Ҳиндустон, ки дар он замон дарёи Самарқанд номида мешудааст, мегузаштааст. Аз шохобҳои он ин роҳ сипас ба воситаи ағбаи Ҳиндукуш, баъдан ба василаи дарёи Қундуз шохобҳои дарёи Кўкчаро тоб хўрда ба дарёи Аму ва ба воситаи он ба дарёи Узбой (ҳоло хушк шудааст) ба баҳри Каспӣ мебаромадааст. Роҳи минбадаи корвон ба ин тариқ то баҳри Сиёҳ ва баъдтар ба баҳри Миёназамин мебаромад.

Муаллифи садаи X Бузург ибни Шаҳриёр дар асараш «Мўъҷизаҳои Ҳиндустон» менависад, ки баҳрнавардони араб дар он замон уқёнуси Ҳиндро уқёнуси Самарқанд меномидаанд. Ин шаҳодати нақши бузурги суғдиён дар азхудкунии роҳҳои баҳрӣ мебошад.

Дигар як муаллифи машҳури асри миёна — Самарқандӣ, ки дар қарни XV зиндагӣ кардааст, аз хусуси чи гуна дар Месопотамӣ (Ироқ) савдо шудани киштиҳои баҳрӣ аз ҷониби сокини Самарқанд ҳикоя мекунад. Онҳо бо ин киштиҳо ба кишварҳои Чину Мочин ва ғайра мол мебурданд.

Зикр бояд сохт, ки роҳҳои баҳрӣ ва дарёӣ нисбати роҳҳои хушкигард тезгузар буданд ва бинобар ин дар байни савдогарон мақоми хубе доштанд. Ҳамин тариқ, маълумотҳои мавҷуда тасдиқ менамоянд, ки роҳҳои баҳрӣ дар Осиёи Миёна, аз он ҷумла дар Ўзбекистон мақоми сазоворе доштанд ва мардум ва давлатҳоро бо даромадҳои хуб таъмин мекарданд.

Аз хусуси он ки дарёи Аму то охири қарни XIX дарёи сероб барои ҳаракати киштиҳо қулай буд, дар осори як қатор муаллифон ёдовар шудааст. Чунончи, муаллифи асри XIV Ибни Батут маълумот медиҳад, ки агар роҳи хушкигарди аз Хоразм то Тирмиз муддати сӣ рўз тай мешуд, роҳи баҳрӣ даҳрўза буд.

Шаклҳои гуногуни киштиҳои роҳҳои баҳрӣ дар суратҳои рассомони асри XIX-и рус тасвир шудаанд. Дар ин бобат сурати бозор дар Хўҷайлӣ, ки метавон онро «Венетсияи Хоразм» номид, хеле хуб ва диққатҷалбкунанда аст.

Маълумотҳои этнографӣ тасдиқ менамоянд, ки сулолаи баҳрнавардон-маллоҳоне кору зиндагӣ мекардаанд, ки дар дарёҳо ва баҳрҳои Осиёи Миёна танҳо бо ин кор машғул мешуданд.

Маълумоти ҳамаҷониба ва васеъро аз ин хусус метавон аз мақолаи камина «Суғдиёни баҳрнавард», ки дар шумораҳои 3-4-уми маҷаллаи «Афкори умум», ки соли 1999 чоп шудааст, пайдо кард. Аз муддати интишори ин мақола то имрўз боз маводҳои зиёде аз ин хусус ҷамъоварӣ гардиданд. Ман аз хусуси як қисми онҳо дар маърўзаи худ ёдовар шудам, — гуфт дар поёни суҳбат академик Э.Ртвеладзе.

С. ҚУРБОНОВ, ОИ «Ҷаҳон».

«Наврўз, экология ва саломатӣ»

Дар арафаи ҷашнгирии Наврўз дар Ўзбекистон давраи аввали Рўзҳои экологӣ ва саломатӣ сар мешавад. Давра ба давра гузарондани он аз соли 1997 ба ҳукми анъана даромадааст.

Аҳамияти иҷтимоӣ, тарбиявӣ ва экологии ин тадбирро, ки ба нигоҳ доштани сифати муҳити атроф ва муҳайё сохтани шароити мусоид барои ҳифзи тандурустии аҳолӣ нигаронда шудааст, ба ҳисоб гирифта, Девони Вазирони ҷумҳурият ташкилотҳои минтақавӣ ва маҳаллии ҳокимиятро вазифадор намуд, ки ба шўъбаҳои «ЭКОСАН» дар ҷалб намудан ва гузарондани тадбирҳои Рўзҳои экологӣ ва саломатӣ дар бораи таъмини иштироки ҷамоаҳою ташкилотҳо ва талабагону донишҷўён, аҳолии маҳалҳо ҳаматарафа мусоидат кунанд.

Пешбинӣ шудааст, ки 16 март таҳти шиори «Наврўз, экология ва саломатӣ» шанбегии умумиҷумҳурӣ гузаронда шавад. Маблағи аз он ба каф омада барои дастгирии иҷтимоии модару кўдак, инчунин ҳимояи манфиатҳои авлоди куҳансоли минтақаи назди Арал, ки аз хушкигарию танқисии об азият кашидаанд, истифода бурда мешавад.

Дар доираи давраи аввал конфронси байналхалқии илмӣ-амалии «Масъалаҳои экологӣ, герантологӣ ва гериатрӣ», ки ба соли ҳифзи манфиатҳои авлоди куҳансол бахшида шудааст, гузаронда хоҳад шуд. Дар айни вақт сафари байналхалқии «ЭКОСАН» ба вилояти Қашқадарё ба амал меояд, ки дар рафти он масъалаҳои минтақавии экологӣ ва саломатӣ муҳокима гардида, вохўриҳо бо тадбиркорон ба амал омада, фестивали экологӣ гузаронда хоҳад шуд. Аз тадбирҳои пешбинишуда инчунин озмун-азназаргузарониҳо, корҳои ободу хуррамгардонӣ ва шинондани ниҳолҳои дарахтҳо ҷой гирифтааст. Дар донишгоҳҳои олӣ, коллеҷу литсейҳо оиди масъалаҳои беҳтар гардондани тандурустӣ, маданияти тиб вохўриҳои ҷавонон ба амал меояд. Тадбири «Ҷавонон бар зидди тамокукашӣ» низ гузаронда хоҳад шуд.

Мувофиқи барномаҳои қаторҳои саломатии «ЭКОСАН» ба фахриёни меҳнат ва куҳансолон ёрии башардўстона расонда мешавад. Ташкили ёрии тиббӣ-консултативӣ дар назар дошта шудааст. Аз лоиҳаю барномаҳои наврўзӣ инчунин «Экология, модарӣ ва бачагӣ», «Зан ва экология», «Ҷавонон ва муҳити атроф», «Экология ваояндаи мо» барин мавзўъҳо ҷой гирифтаанд.

«Туркистон-пресс».

Турфа олам

Номи бад балои сар

Маънии ном ва номи авлодиатонро медонед? Намедониста бошед, маслиҳат медиҳем, ки онро ҳатман боз як маротиба аз гўшаи хаёл гузаронед. Ба ҳар эҳтимол агар ба мамлакатҳои хориҷӣ, минҷумла Австралия рафтанӣ бошед, ҳамин тавр кунед. Набошад, ба бало монданатон муқаррар аст. Агар дар номатон ва номи авлодиатон мазмуни рабуда рафтан, дузд, сабукпо ҳосил шавад, аз худатон гила кунед. Дар ин ҷо бе ягон пурсиш ба маҳкамаи суд мекашанд. Ба он баррасӣ гардидани парвандае мисол шуда метавонад, ки суди шаҳри Аделанд дида баромадааст. Номи айбдор «рабояндаи бонк» будааст. Дар асл вай ягон бонкро ғорат накардааст, ҷинояте ҳам содир нанамудааст. Азбаски ҳангоми рабудани бонки шаҳр дар маҳалли наздики он буд, ўро ҳам дастгир карданд ва гумонбар шуданд, ки ў яке аз шарикони дуздон мебошад. Зеро корманди полис баробари шунидани ному номи авлодии ў хашмгин шуда, ба дасташ кишан андохт. Зеро Вон Вапкз ба забони инглисҳо «рабояндаи бонк» мебошад. Аз ин рў корманди полис ўро бе ягон пурсиш ба маҳкама бурду корашро ба суд ҳавола кард. — Рости гап парвандаи мазкурро баррасӣ карда, дар ҳайрат афтодам, — мегўяд судя Уилям Эсман.— Чунки ному номи авлодӣ ҳамчун асос пазируфта нашуда бошад ҳам, гувоҳон талаб карданд, ки барои ин номи бад ўро аз озодӣ маҳрум кардан лозим, то ки ба дигарон сабақ гардаду дигар ин номро ба касе муносиб надонанд. Лозим омад, ки ҳафт пушти ўро аниқ кунем ва тадбир андешем. Дар ҷараёни суд роҳи халосиро ёфтанд. Вай ҷаноби «ИКС» ном гирифту бо додани ҷарима аз толори суд ба озодӣ баромад.

Парвоз хатарнок аст ва ё ҷаҳидан?

Номи Оливер Маффордро дар Калифорния «ҳавопаймои пир» гўён ба забон мегиранд. Пиронсоли нотарс дар Фресно умр ба сар мебарад. Аз баҳори 92—юми худ гул мечинад. Борҳо дар тайёраи шахсиаш парвоз карда, рекордҳо гузоштааст. Азбаски қашшоқ гардид, тайёраро фурўхту барои қуту лоямут шуда машғулияти ниҳоят хатарнокро ба худ ихтиёр намуд. Яъне аз парашютпартоиро барои худ шуғли доимӣ қарор дод. Мудом аз 3500 метр баландӣ ва аз он зиёдтар худро ба замин мепартояд ва барои маҳорати баландаш дастмузд мегирад. Зеро ҳунарнамоии ўро дўстдорони ин намуди варзиш бо шавқу завқи калон тамошо мекунанду ҳавасшон ҳам меояд. Баъзан онҳо ба мўйсафед ҳаққи иловагӣ дода талаб мекунанд, ки тавассути парашют гаштаву баргашта ҷаҳад. Дигар парашутчиён дар хотир надоранд, ки ў барин мўйсафед аз ин қадар баландӣ ҷаҳида, сазовори боварии дигарон бошад. Алҳол дўстдори осмон машқҳоро ба ҷо оварда, худро бардаму бақувват ҳис мекунад. Мегўяд, ки агар боз тақдир насибаш гардонад, тайёра харида, парвозро идома доданист.

Арзиши номаи ишқӣ

Дар савдои музоядаи Мадрид номаҳои ошиқонаи диктатор Франсиско Франко аз соли 1939 то соли 1975 ҳукмфармоӣ кардааст, ба ивази даҳ ҳазор доллар фурўхта шуд. Онҳоро пианинонавози испонӣ Антонис Баснейро харид. Маълум мегардад, ки ин номаҳои латиф ва пурназокат ба фикри пуштибони савдои музояда бо вуҷуди маҳрамона будан, аҳамияти таърихӣ доранд. Масалан, Франко дар хусуси муҳорибаи соли 1912, ки барои ба даст даровардани Марокаш худаш низ иштирок намуда буд, навиштааст. Ҳамин тавр, алҳол муаррихон соҳиби нави мактубҳои ишқиро ба ҷону ҳолаш намонда, далелҳои таърихиро ҷамъ меоваранд.

Агар сарват ҳалол бошад...

Агар сарвати ёфта ҳалол бошад, чӣ ҳодисае рух надиҳад, ба соҳибаш насиб мекардааст. Инро ду мисоле ҳам нишон медиҳад, ки аз ҷиҳати мазмун радифи ҳамдигаранд. Оворагарде аз ахлотхонаи минтақаи озоди иқтисодии «Находка» 15 ҳазор доллар ёфта, ба соҳибаш баргардонд. Воқиа ин тавр рух дода буд: тадбиргар ба мақсади аз назари бегонагон пинҳон доштани маблағаш онро латтапеч карда, ба кунҷи чашмнорас гузошт. Ҳамсари вай хонаро рўбучин карда, тасодуфан ба чизи латтапеҷи нофорам рў ба рў гардид. Аз ин рў онро ба сатил андохту ба қубури ахлот партофт, Яъне ахлот тавассути қуттӣ ба поён рафт. Одатан оворагардон пеш аз омадани мошини ахлот онро «тит» карда, чизи барояшон заруриро мегирифтанд. Оворагарде ҳам чунин карду дар ҷояш шах шуда монд. Охир, 15 ҳазор доллар пули кам набуд. Соҳиби ҳақиқии пул, ки аз рафтори ҳамсараш дар ғазаб шуда буд, рафтори оворагардро муоина карда, ба рўяш хун дамид. Чунки доллари вай дар дастони ў буд. Ҳамин тавр, тадбиргар ба сифати мукофот ба оворагард ду қуттӣ пивои хориҷӣ, панҷ шиша шароб, як қуттӣ ҳасиб, нони ба як моҳ расанда ва панҷ қуттӣ сигори «Малборо» - ро ҳадя намуд ва як моҳ хўрондану пўшондани ўро пурра ба гардани хеш гирифт. Дар ноҳияи Шевченкои Киев ҳодисаи аҷибе рух дод. Бар асари тунбод аз айвони хонаи баландошёна 150 ҳазор гривин (76 ҳазор доллар) бол кушода ба поён ҳаракад кард. Хурду калон ҳаракат мекарданд, ки пулҳоро доранд. Ҳамагӣ 1000 доллар ба даст расиду халос. Ба ҷабрдида ин пулҳоро хеши амрикоиаш дода буд, ки мебоист ба он хонаву автомобил мехарид. Вале хунукназарии фарзандонаш ин орзуи ўро ба таъхир гузошт. Зеро, пули бедардимиён ба шахсони бегона насиб гаштанд.

Қабристони аҷиб

Умуман гирем, қабристонҳоро ба оддиву аҷибу ғароиб ҷудо кардан аз рўи одоб нест. Ҳаминро ҳамагон хуб медонанд, ки қабристон макони хомўшон аст. Вале аъзоёни Ассотсиатсияи нафақахўронӣ шаҳри Чичони Фаронса ба ин фикр розӣ шуда наметавонанд ва мегўянд, ки қабристон бояд ба ҳама дастрас бошад, ҳини дар ҳудуди он будан имкон диҳад, ки ҳар як кас як дам бошад ҳам ғоибона бо наздикону пайвандони аз ин олам рафта, «муоширaт» карда тавонад. Аз ҳамин сабаб онҳо даву ғеҷ намуда, ба он муваффақ гардиданд, ки шабакаи компутерии қабристони шаҳр ба «Интернет» пайваст карда шавад. Ғояи компутерӣ кардани қабристон аз нафақахўри 70 - сола Чан Ролле сар зад. Вай компутер ва тамоми василаҳои алоқаро ҳамчун хайрот ва фарзанду набераҳояш пайдо кард ва қабристони маҳалли назди маъвояшонро бо компутер таъмин сохт. Ҳамин тавр, қабристонро бо компутер таъмин карданд. Акнун ҳар як фарзанде, ки волидонаш, хешу пайвандонаш дар қабристони мазкур дафн карда шудаанд, метавонад аз қаламрави дилхоҳи мамлакатҳое, ки ба шабакаи «Интернет» ҳамроҳ карда шудаанд, бидўни омадан ба қабристон қабри наздикони худро «зиёрат» намояд.

Баргчана

Дар ҷазираи Туамотуи Полинезия баргҳои бузурги дарахти палма вазифаи чанаро иҷро менамоянд. Сокинон ба баргҳо нишаста, аз болои хомаҳои рег ба поён бодосо мепаранд. Парвоз дар баргчанаҳо машғулияти дўстдоштаи аҳли ҷазира гаштааст. Онҳо ҳар сол аз рўи ин навъи варзиш мусобиқа ҳам мегузаронанд.

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тожик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир Эсон Турдиқулов.

Рўзнома ҳафтае ду маротиба: рўзҳои чоршанбе ва шанбе мебарояд.

Рўзнома дар компутерхонаи идора чинда, саҳифабанд гардид.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рўзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рўзнома дар Кумитаи давлатии матбуоти Ўзбекистон номнавис гардидааст. Тартиби номнависшуда № 16. Г - 149.

Теъдоди чоп 3000.

Ҳисоби сурати мо дар бонк: Ҳ/С 20212000800101767001, МФО 00423. Шўъбаи Меҳнати ЖСБ дар шаҳри Тошканд.

Муҳаррири навбатдор: **Т. ИКРОМОВ.**
Мусаҳҳеҳон: ДОДОБОЕВА М. ФАЁЗОВА Т.
Саҳифабанд: Г. Раҳимова.

Нишонии мо:
700047 ш.Тошканд, кўчаи Матбуотчилар, 32.
Телефонҳо: қабулгоҳ 133 - 82 - 83; шўъбаи мактубҳо ва корҳои оммавӣ 136 - 57 - 28.
Индекси обуна 170.

Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ», нишонии корхона: кўчаи Буюк Турон, хонаи 41.